JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Woensdag 10 Mei.** **N°. 37.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 7 *Mei* 1854. [n°. 10.]

[Staatsblad n°. 34.]

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten Tweede: Te bepalen, dat aan de hoofden van gewestelijk bestuur, binnen wier residentie of gouvernement, raden van justitie gevestigd zijn, bij voortduring en in het algemeen zal zijn opgedragen, om het gouvernement van Nederlandsch-Indië te vertegenwoordigen bij de overdragt ten name van belanghebbenden van de hun in eigendom afgestane gouvernements gronden.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Kervol, *M. B. Fouçonnier*, als opziener der steenkolen-mijn Oranje-Nassau te Pengaron (Z. O. afd. van Borneo),

Benoemd:

Tot assist. resid. van Malang (resid. Pasoeroean), *O. van Polanen Petel*, thans assist. resid. van Kehoemen (resid. Bagelen).

Tot controleur der ink. en uitg. regten te Soerabaya, *J. M. Admiraal*, thans controleur der ink. en uitg. regten te Probolingo.

Militair Departement.

Belast:

De gepensioneerde kapitein der infanterie *N. Guillaume*, met de waarneming der betrekking van magazijnmeester van het algemeen groeimagazijn en van de werken te Samarang.

Benoemd:

Tot kommandant der lijfwacht dragonders van Z. H. den sultan van Djocjocarta, de 2 luitenant *A. C. E. Ellinckhuijsen*, van het regiment O. I. kavallerie.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Woensdag 24 Mei. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. daags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.

b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bevorens op hetzelfde uur.

President en directeuren der Javasche Bank maken bekend, dat het cijfer der in omloop gebragte bankbilletten, op den 4 dezer bedroeg *f* 4,053,500.— Ter beschikking gehouden voor de crediteuren *f* 1,186,538.81, zoodat de uitgifte moet beschouwd worden te zijn *f* 5,240,038.81.

De resident van Rembang maakt bekend, dat op Donderdag den 18 Mei aanstaande, op het residentiekantoor te Rembang uitbesteding zal worden gehouden voor den vervoer van de hoofdplaats Blora naar 's lands pakhuis te Rembang, eener hoeveelheid van 3,000 picols koffij, of zoo veel meer of minder als de oogst der afdeeling Blora over dit jaar zal opleveren.

De resident van Madioen maakt bekend, dat op Maandag den 15 Mei aanstaande, des voormiddags ten 9 ure, op het residentiekantoor te Madioen publieke uitbesteding zal worden gehouden voor het gewoon onderhoud en de reparatien der civiele gebouwen in die residentie, gedurende het jaar 1854.

Vendutien.

Op Donderdag 11 Mei, voor het commissiehuis van *Voute & Jacobsen.*

Op Vrijdag den 12 Mei, voor de pakhuizen van *Adam & Co.*, door Gebr. *Roselje & Co.*

Op Zaturdag 13 Mei, des morgens ten 10 ure, voor 's lands graan- en ijzerpakhuizen.

Op Maandag 15 Mei, door den boekverkooper *H. M. van Dorp*, in de vergaderzaal der handelsvereeniging, des morgens ten 10 ure (Zie advert. n°. 639.)

Op Dingsdag 16 Mei, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*, van diverse negotiegoederen.

Op Woensdag 17 Mei, des morgens ten 10 ure, in het pakhuis van wijlen den heer *T. A. van der Dees.*

Vertrekkende Personen.

William Templeton. — Wich Meijer. — W. Verweij. — J. Keijner.

Aangekomen Vreemdelingen.

van 4 tot 8 Mei 1854.

HOTEL WILLEM II. *J. A. A. Kouchenius*, van de reede. — *C. J. Kaiser*, van Samarang. — *J. L. de Jager* en *F. A. Withmar*, van de reede.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. Glasener*, van Port-Philip. — *H. H. Spengler*, van Samarang. — *F. C. Baudits*, van Soerabaya. — *R. J. Reinders*, van Hobart-Town. — *J. Kittel*, van Samarang. — *Anderson*, van Soerabaya.

MARINE HOTEL. Mr. *F. P. S. Fleur*, van Batavia. — *M. A. Jasper*, van Samarang. — *P. de Boer*, van Australie. — *Hugenholtz*, van de Westkust. — *L. S. van Bosschem en familie*, van Nederland. — *B. C. ten Ham*, van Pamanoekan. — *S. A. L. den Ouden, G. S. Steijn Parvé, D. Schuurman, G. W. F. Mooth, D. L. Feldman* en *J. G. Slicker*, van de reede. — *W. Cores de Vries*, van Soerabaya. — *S. A. Rühle*, van Samarang. — Mr. *G. A. A. de Nijs van Groll* en *William Templeton*, van Soerabaya.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *S. Vanquein*, van Soerabaya. — *J. R. Keherwaud*, van Rotterdam. — *H. C. Green*, van Hobart-Town. — *van Tuijll van Serooskerken* en *van Mulling Colenbrander*, van de reede. — *E. de Valbesen*, van Singapore.

JAVA HOTEL. *C. M. Sjoberg* en *A. van der Kolk*, van Melbourn. — *J. F. B. Jorck*, van Sydney. — *Don Turrus en echtgenoot*, van Soerabaya. — *L. Dijkman*, van Melbourn. — *W. H. Crap Hellingman*, van Indramajoe. — *W. ter Haar*, van Samarang.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. LASTDRAGER.

BATAVIA, 4 *Mei* 1854. (636)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 11 Mei 1854,

zullen de Ondergeteekenden zonder reserve verkoopen, de volgende door Zeewater beschadigde Lijnwaden:

J S en **Z** 497, 498. 2 kisten ruwe Calicots, 5/4.
— 479, 480, 481, 484, 488, 489, 495. 7 kisten Idem, 6/4.
— 501. 1 kist gebleekte Calicots, 5/4.
Aangebragt met het Schip *Bantam*.
— 376, 379, 396, 411, 412. 5 kisten Idem, 6/4, per *Anjer*.
J F S 1 kist Idem, 6/4, per *Castor*.

(619) VOUTE & JACOBSEN.

De Ondergeteekenden zullen mede op hunne Vendutie van Donderdag 11 dezer, om tien ure precies, verkoopen:

1 Bank-actie.

(621) VOUTE & JACOBSEN.

VENDUTIE.

De Assistent Resident van het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia maakt bij deze bekend, dat op Maandag den 15 Mei aanstaande, op het land Tegalaloor, publieke Vendutie zal worden gehouden van: Wagens, Bendies, Huismeubelen, Land- en Suikermolen Gereedschappen, drie stellen IJzeren Suikermolens, eene partij Suiker, voorts Paarden, Buffels, Schapen, Padi, en al wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (632)

Verkooping van Boeken,

uitmakende de Bibliotheek van den Wel Ed. Gestr. Heer *P. van Rees*, en bestaande uit eene aanzienlijke verzameling

Geïllustreerde Werken,

alsmede vele belangrijke werken over

Indische Geschiedenis, Taal- en Letterkunde, Regtsgeleerdheid, Staat- en Staathuishoudkunde en Geschiedenis, benevens de nieuwste Fransche Romans, grootendeels keurig gebonden.

De verkooping zal worden gehouden door *H. M. van Dorp*, op Maandag 15 Mei, des morgens ten 10 ure, in de *Vergaderzaal der Handelsvereeniging*. (639)

Op de Vendutie van den 16den dezer te Tjiandjoer, zullen worden verkocht:

4 *Prachtige* zwarte Battakpaarden.

(612) A. ONTROP.

Pasanggrahan, Tjipanas, 5 *Mei* 1854.

VERKOOP VAN BILLITON TIN.

Op Vrijdag den 26sten dezer, zal door de ondergeteekenden op publieke vendutie, à 2 % vendu salaris worden verkocht, eene partij van circa 700 picols Billiton Tin, waarvan de monsters van heden af ten hunnen kantore te zien zijn.

(599) JOHN PRYCE & Co.

Aangebragt van Europa, een groot assortiment Dames Artikelen,

bestaande in:

Hoeden, Mantilles, Baljaponnen, Kinderjurken, Kindermutsjes, Fichus, Chemisetten, Tulles in kleuren, Kanten, Corchetten, enz., enz., welke tot zeer lage prijzen, à comptant, verkocht worden.

Hotel der Nederlanden, den Heer *van Hogezand*, Kamer N°. 16, (648)

Toko *Rijswijk*.

Op nieuw ontvangen een assortiment superieure Engelsche Scharen, Pennenmessen en Scheermessen, Degenstokken enz. enz., uit de beroemde fabriek van *Arthur Linley.* (622)

Fijn Jagtkruid en Hagel,

bij

(626) LAUGIER & ESMIOL.

BENKOELSCHE SIGAREN,

verkrijgbaar bij

(609) Mevr. de Wed. DETERING.

SIR WILLIAM WOODLEY OF MISDAAD EN WRAAK. (*vervolg*).

William was eindelijk tot de verdedigingswerken genaderd, die eigenlijk dien naam niet verdienden, van zoo weinig beteekenis waren zij. Hij had zich echter een geheel ander schouwspel voorgesteld dan hij vond. In plaats van geregelde troepen, zag hij, waar hij het oog ook liet weiden, weinig anders dan mannen in burgerkleederen, die allen het voorkomen hadden van tot de arbeidende klasse te behooren, en op verschillende wijze, doch meest allen met geweren waren gewapend. Enkelen droegen middeneeuwsche wapenrustingen, lange slagzwaarden, strijdknodsen of hadden helmen op het hoofd, al hetwelk hun bij het plunderen van het tuighuis was in handen gevallen. In eene soort van barricade, was door het vijandelijk kanon bres geschoten. Door deze opening wilde William en Kassio de voorstad binnentreden, doch werden toen tegengehouden door eene troep gewapende arbeiders, die daar bivouacqueerden. Hun aanvoerder, een man van een gunstig voorkomen, doch wiens eenigste onderscheidingsteeken in een rooden doek bestond, dien hij om den hoed gebonden had, trad op William, toe en vroeg hem op ruwen toon:

— Waar moet gij heen? terwijl uit de menigte, die den jongen man begon te omringen, de kreten opgingen: Weg met den aristocraat! Het is een Keizerlijke, anders hadden zij hem ginds niet doorgelaten! Weg met den reactionnair!

William werd hierdoor in het minst niet bevreesd, doch geheel en al ontmoedigd. Wat al hinderpalen had hij niet uit den weg moeten ruimen, om tot de stad te naderen, en nu hij bijna reeds in dezelve was, verrezen nieuwe beletselen, die hem onoverkomelijk toeschenen. Wat immers op de kreten der menigte te antwoorden? Iets moest er echter gedaan worden. William wapende zich met al de geestkracht, die hij op dien oogenblik bezat, en sprak luide, in de Duitsche taal, zoodat ieder hem verstaan konde:

— Soldaten! Mij zijn uwe veten vreemd; mij zijn de redenen, waarom gij oorlog voert, geheel onbekend. Gij ziet, ik ben in het zwart gekleed; ik draag rouw over vader en gade, die ik in één jaar verloor.. Terwijl ik mijn vader in de West-Indiën naar zijne laatste rustplaats geleidde, werd mijne gade binnen deze stad door den dood weggerukt. Ik verliet vrienden en bekenden en kom van Demerary naar Weenen, om bij haar graf nog ééenmaal te bidden. Zult *gij* mij dit thans beletten, terwijl de barbaren, de Croaten, die uwe stad bedreigen, mij doorlieten, toen zij mijn rampspoed vernamen?

William had, zonder het te weten, de regte snaar aangeroerd. Hij had van het hart tot het hart gesproken en een zigtbaren indruk gemaakt op zijne toehoorders, die, welke ook hunne staatkundige handelwijze en begrippen mogten zijn, grootendeels niets anders waren, dan nijvere, goedhartige arbeidslieden, welke alleen door arglistige volksleiders verblind of door schreeuwende onregtvaardigheden tot het plengen van bloed geterg konden worden. — Hunne aanvoerder beval stilte, schaarde zijne manschappen in gelid, trok toen den degen, plaatste zich voor het front en riep, getroffen door de schoonheid der daad, die hij zelf ging bedrijven:

— Vreemdeling, gij kunt gaan waar gij begeert. — En gij mannen, hebt eerbied voor het ongeluk! Presenteer 't geweer!

En terwijl de vrijheidsmannen hunnen aanvoerder gehoorzaamden, ging William langzaam, met ontbloeten hoofde hunne gelederen voorbij en begaf zich stadwaarts. — Hij konde de stad naauw binnengetreden zijn, of het gevecht had in de voorsteden weder een aanvang genomen. Het voorgaande geschiedde in den morgen van den 29sten October 1848.

HOOFDSTUK XIII.

HET ONVERWACHT BEZOEK

Droevig zag het in Weenen uit toen William er aankwam, en evenwel had de ellende in Oostenrijks hoofdstad haar hoogste toppunt nog niet bereikt. — Meest alle winkels waren gesloten. Een groot aantal huizen stond ledig, wier bewoners, op de tijding dat de Banus Jellachich tegen de stad oprukte, nog vóór het beleg de wijk hadden genomen. Langs de straten zag men weinig anders dan gewapende lieden, van welke velen naar de voorsteden trokken of bijeenschoolden, om over de jongste gebeurtenissen te spreken, waarbij het dan vrij heftig toeging. Zij die geene wapenen droegen of ze onder het versleten kleed verborgen hielden, waren meest allen bedelaars. En deze waren tijdens het beleg op eene ontzettende wijze toegenomen, daar het gebrek aan levensmiddelen zich reeds lang had doen gevoelen. Alleen de rijken konden zich door middel van hun goud nog van het noodige voorzien; de minder gegoede burgers, behielpen zich met het weinige, dat zij voor hun geld koopen konden; doch de armen leden honger en duizenden, die vroeger door arbeid het dagelijksch brood verdienden, waren thans genoodzaakt bedelend de hand op te houden. De meesten dezer nooddruftigen waren evenwel vrouwen en kinderen, wier echtgenooten en vaders in blakende vaderlandsliefde het slagzwaard hadden aangegord en òf reeds waren gesneuveld, òf te midden van den kruiddamp en het strijdgewoel, gade en kroost vergaten. Treurig vooral was de aanblik van Weenen, toen Prins Windischgrätz, de bevelhebber der Keizerlijke troepen, haar den 28sten October, en dus denzelfden dag, waarop William voor de stad aankwam, liet beschieten. En echter moest, zoo als wij zoo even zeiden, de nood nog stijgen.

William werd door weinigen opgemerkt; de algemeene aandacht was te zeer op andere onderwerpen gevestigd. Van zijne zijde lette hij ook slechts ter naauwernood op hetgeen om hem heen gebeurde. Het wederzien der straten, die hij vroeger zoo gelukkig had doorwandeld, deed droevige gewaarwordingen bij hem ontstaan en daarom besloot hij het eerste het beste logement binnen te treden, er een oogenblik op de door hem te huren kamers uit te rusten, en dan naar het huis van Doctor Schwäber te gaan. Hij was reeds geruimen tijd op weg geweest en kwam eindelijk op de Groenmarkt, waar hij, ingevolge zijn voornemen, onverwijld kamers huurde in het logement *het Gouden Kruis.* Kassio pakte dadelijk het groote valies uit, dat hij steeds op den schouder had gedragen en snelde naar de keuken, ten einde zijne maag (hij had evenmin als William in 24 uren iets gegeten) een weinig te versterken. Doch hier verbeidde hem eene bittere teleurstelling. In plaats van den overvloed, die gewoonlijk in de voorraadkamer van een hôtel heerscht, was er nu, wegens het gebrek aan levensmiddelen in de stad, bijna niets voorhanden. Grimmig staarde de neger den verschrikten logementhouder aan, en betoogde hem in het Engelsch, dat men de reizigers in het logement *de Arend*, waar hij vroeger gelogeerd had, veel beter wist te onthalen; iets waarvan de aangesproken Oostenrijker natuurlijk geen enkel woord verstond. Hierover nog woedender stoof de neger weder naar boven, waar hij in een luid geklag bij sir William uitbarstte. Eerst toen deze aan den eigenaar van het hôtel beloofd had, alles te zullen betalen, wat hij voor spijs en drank in rekening zoude brengen, beloofde deze voor het een en ander te zullen zorgen, maar waarschuwde te gelijk, dat de rekening buitengemeen hoog zonde oploopen. Terwijl Kassio zich na onledig hield, met het oog te houden op de toebereidselen, die tot zijn' maaltijd gemaakt werden, gebruikte William een glas Madera en een stuk brood en begaf zich daarop regtstreeks naar Doctor Schwäber.

Met ligt te begrijpen ontroering schelde hij bij den Doctor aan. Een hem geheel vreemde man deed de deur open; de Doctor woonde daar niet meer. Het verzoek van William, om het huis eens te mogen doorwandelen, werd ruwelijk van de hand gewezen, en

FRANSCHE BROODBAKKERIJ.

De ondergeteekenden hebben de eer het geëerd Publiek te berigten, dat van af den 10den dezer, bovengemelde **BROODBAKKERIJ** in werking zal worden gebragt en het **BROOD** door twee ervaren deskundigen, uitsluitend voor die onderneming onlangs uit **PARIJS** alhier aangekomen, door **middel** van **MEKANIEK** zal worden bereid.

Voorts zal bij hen steeds te verkrijgen zijn **alle Soorten SCHEEPS-** en **TAFEL BESCHUIT**, benevens Zemelen en Meel.

Eerbiedig nemen zij de vrijheid zich mits deze in ieders gunst aan te bevelen, wordende HH. begunstigers beleefdelijk verzocht hunne woonplaatsen duidelijk te willen opgeven, ten einde het Brood enz. op de door hen bepaalden tijd te kunnen doen bezorgen, hetwelk langs den gebruikelijken weg aan huis zal worden geleverd.

N. B. Zoo als reeds vroeger meermalen gemeld is, blijven de prijzen van het **Brood, Beschuit**, enz., enz. steeds dezelfde als bij alle andere Broodbakkers alhier.

(603) LEROUX & BERNE, Noordwijk.

☞ Wordt verlangd een Geneeskundige, geneigd de Directie van het Gezondheids-Etablissement te Gadok, nabij Buitenzorg, op zich te nemen.

Adres franco, onder Lr. **M.** aan den administrateur van den *Java-Bode*, den heer *H. M. van Dorp*. (611)

☞ Iemand, woonachtig op een landgoed in het Buitenzorgsche, vraagt eene **GOUVERNANTE**, geschiktheid bezittende tot het geven van onderwijs in de Hollandsche, Fransche en Engelsche talen, Pianomuziek en handwerken.

Adres onder lett. Q bij de boekhandelaren en boekdrukkers

(598) LANGE & Co., te Batavia.

Boek- en Papierhandel van *H. M. van Dorp*, te Batavia.

Le Trésor des Demoiselles,

Journal complet des Modes, Broderies, Tapisseries, etc., etc., Lingerie, Patrons d'Habillement, Littérature, Musique, etc., etc.

Prix par an .... *f* 16,—
Pour Java par la Poste .... - 20,—

l'Illustration pour 1854.

Prix .... *f* 36,—

Met Toilet, Mode Journaal, per jaar ...... - 12,—
(628) Voor Java per Post - 15,—

NIEUWE PARIJSCHE MUZIJK

voor

Zang en Piano.

Verkrijgbaar bij

(646) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Van Haren Noman & Kolff te Batavia, hebben ontvangen:

TOGTEN VAN EEN ENGELSCHMAN

door den

Indischen Archipel,

voor Nederlanders bewerkt en met Aanteekeningen voorzien; door

Dr. W. R. VAN HOËVELL.

2 Deelen met Platen. — Prijs *f* 9,—.
(647) Franco per post - 12,—.

LITHOGRAPHIE.

Bij den ondergeteekende is voortdurend gelegenheid tot het doen vervaardigen van **Visite Kaartjes, Wissels** en ander **Lithographie werk.**

Voor eene keurige en spoedige uitvoering zal zorg gedragen worden.

(617) H. M. VAN DORP.

Batavia, *Mei* 1854.

De Nederlandsche Briefsteller,

door *Geerling.*

Prijs .... *f* 4,—
Op franco aanvrage per post .... - 5,—

bij

(618) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

Boek- en Papierhandel van *H. M. van Dorp*, te Batavia.

Ontvangen eene Factuur

Fraaije GRAVURES, Gekleurde en Zwarte LITOGRAPHIEN,

waaronder de Portretten van den

Keizer en de Keizerin der Franschen, de Keizer van Rusland,

Palmerston, Lamartine en anderen.

Zwarte en Gekleurde **Études**, van *Julien, Lafosse, Court* enz., **Religieuse Tafereelen, Burlesque Voorstellingen, Vrouwen-portretten** enz. enz.

(588)

Voor passage naar Nederland

wordt aangeboden het Ned. barkschip *Clio*, kapitein *W. ter Haar*, hebbende uitmuntende inrigtingen tot overvoer van passagiers.

Genoemd schip zal op Zondag 14 dezer de reis naar Nederland aanvaarden.

Adres bij de Agenten

(640) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden per het Ned. Schip *Otto*, kapt. *J. Flens*, voerende eenen bekwamen scheepsdoctor en bijzonder goed voor Passagiers ingerigt, zal tegen het laatst der maand Mei van hier vertrekken. Adres bij

(606) DE WEERDT, RUYL & Co.

BATAVIA.

Met Z. M. stoomschip *Batavia*, kommandant de luitenant ter zee der 1ste klasse *van Bisselick*, met de overlandmail van Singapore den 7den dezer in de namiddag ter reede alhier aangekomen, ontvingen wij berigten uit Nederland en de overige Europesche staten, loopende tot den 29sten Maart j.l.

Onder die berigten uit het moederland komt ook voor de treurige, in dit nommer van ons blad overgenomene mare van het op 6 Maart te Leiden plaats gehad hebbende overlijden van den emeritus hoogleeraar *C. G. C. Reinwardt*, medicinæ doctor, in den hoogen ouderdom van 80 jaren. Nog zijn er onder ons in Indie die zich dien hoogst verdienstelijken en geleerden man persoonlijk kunnen herinneren. Immers van 16 September 1816 tot 11 Junij 1822 was de reeds toenmalige professor *Reinwardt* in deze gewesten aanwezig als directeur tot de zaken van Landbouw, Kunsten en Wetenschappen, tevens belast met de organisatie der burgerlijke geneeskundige dienst in Nederlandsch Indië. De door hem ontworpene reglementen en instructien voor die dienst en voor de uitoefening der genees-, heel-, verlos- en artsenijmengkunde in de stad Batavia en binnenlanden, door de toenmalige commissarissen generaal vastgesteld, zijn heden voor het grootste gedeelte nog van kracht. De thans zoo schoone en doelmatig ontwikkelde plantentuin te Buitenzorg is zijn ontstaan aan *Reinwardt* verschuldigd, terwijl hij, gedurende zijn zesjarig verblijf in Indië, waarin hij talrijke reizen tot in de verst afgelegen bezittingen deed, steeds het hoogst belang stelde in alles wat het lager onderwijs betrof en de eerste regeling dezer zoo hoogst gewigtige zaak ook aan hem te danken is. In één woord, groot en talrijk waren de diensten van wijlen professor *Reinwardt* in deze gewesten en wij vertrouwen daarom dat eene ons nader toegezegde beschrijving derzelven onzen lezers welkom zal zijn.

— In den namiddag van den 7den dezer kwam van Sambas alhier ter reede aan, de stoomboot *Ambon*, gezagvoerder *F. A. B. Hugenholtz*, medebrengende tijdingen van de Westkust van Borneo loopende tot den 4den dezer.

Die stoomboot was van Gouvernementswege ingehuurd tot den overvoer van hulptroepen van het eiland Madura naar Sambas, en had derwaarts op sleeptouw de Nederlandsch Indische brik *Zeelust*, een klein vaartuig van naauwelijks 60 lasten en beladen met slagtossen voor de troepen op die kust. Dat vaartuig schijnt niet zorgvuldig genoeg geballast te zijn geweest, ten minste moet men zulks veronderstellen door zijne rankheid, toen zich bijna op het midden van den oversteek des nachts een zeer onstuimig weder opdeed, ten gevolge waarvan de brik omsloeg en twee der opvarenden, alsmede 80 slagtossen verdronken zijn. Het overige der bemanning, die zich aan het touwwerk der masten had vastgeklemd, is eerst des morgens met veel moeite door de stoomboot, waarvan de brik losgeraakt was, gered en het vaartuig is door haar in een drijvend zinkenden staat achtergelaten.

— Wij vernemen dat van onze zijde op den 10den of 11den dezer maand begonnen zal worden om aanvallender wijze tegen de weerspannige Chinezen van Montrado te werk te gaan. Naar het schijnt heerscht er verdeeldheid onder hen. Ofschoon zij als het ware geene pogingen aanwenden om in onderwerping te komen, zouden echter de Kongsies van Boedak en Loemar minder oorlogzuchtig zijn dan die van Montrado. Over het algemeen is de staat der gezondheid onzer troepen op de Westkust van Borneo zeer gunstig en de harmonie tusschen hen en Z. M., op die kust aanwezige marine laat niets te wenschen overig. Groot is de lof die algemeen den kommandanten en état majors der stoomschepen, waarop de troepen derwaarts zijn overgevoerd, voor hunne heusche behandeling en beleefdheid gedurende den overtogt wordt toegezwaaid, vooral aan den luitenant ter zee der 1ste klasse *F. L. Geerling* van Z. M. stoomschip *Celebes* en den état-major van dien bodem, door de officieren van het 7de bataillon infanterie.

— Den 16den April heeft te Pontianak een echt militair feest plaats gehad. De officieren van het regterhalve 7 bataillon infanterie, thans daar tijdelijk in garnizoen, herdachten op dien dag de overwinning van Djaga-Raga, toen voor de vijfde maal verjarende en vierden die herinnering door een gemeenschappelijken feestelijken maaltijd, waarop de assistent-resident en overige ambtenaren ter dier plaatse, gelijk ook de officieren van het vaste garnizoen mede genoodigd waren. Bekend is het, welk een hoogst gewigtig deel dat bataillon aan die overwinning had, welk een onverwelkbaren roem het daar verworven heeft en hoe het uit dien hoofde Z. M. de koning behaagde het vaandel van hetzelve met de Willems-orde te versieren. Geen wonder dan ook, dat de herinnering aan dien heugelijken dag, aan zoo vele andere roemrijke gebeurtenissen, waaraan dat bataillon schier onafgebroken sedert zijne oprigting in 1830 heeft deelgenomen, en het vooruitzigt op het eerstdaags verwerven van nieuwe lauweren, aller harten met eene heilige aandoening vervulden en eene algemeene vrolijke stemming opwekten. De feestzaal, die, *à la guerre comme à la guerre*, slechts uit een eenvoudigen bamboezen loods bestond, was versierd met het gedecoreerde vaandel, en wapentrofeën en met vlaggen en groen omhangen. De feestmaaltijd begon des avonds ten 7 ure en het grootste gedeelte van den nacht, werd in de gulste vrolijkheid doorgebragt. Ook de manschappen van het bataillon waren door hunne officieren in staat gesteld de herinnering van dien dag, waarop zoo velen hunner zich roemrijk van hunne militaire pligten gekweten hebben, op eene genoegelijke wijze te vieren.

— In de afgeloopene maand sloeg de bliksem in de kazerne der regterflankcompagnie van het 7 bataillon te Pontianak, trof doodelijk eene inlandsche vrouw en kwetste ligtelijk twee europesche flankeurs.

— Wij vernemen van goederhand, omtrent de te Soerabaya plaats gehad hebbende onaangenaamheden tusschen een burger en eenige artilleristen, (zie *Java-Bode* van 26 April N°. 33) waarover in het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentieblad* en de *Oostpost* zooveel geschreven is, dat in die zaak zich slechts schuldig gemaakt hebben, een korporaal en een artillerist, die aan den bevoegden regter zijn overgegeven.

— In de *Javasche Courant* van heden wordt gelezen: Van Tjiandjoer 30 April wordt het volgende gemeld:

De goede resultaten, verkregen door het overplanten van vaccinestof op koebeesten in het oostelijk gedeelte dezer residentie, alwaar die stof verbetering noodig had, blijken uit de volgende omstandigheden:

In de Oostelijke Preanger Regentschappen, Sumadang en Soekapoera, was de vaccinestof gedegenereerd en heeft de chirurgijn-majoor *Blankenburg* te Tassikmalajoe en te Manoendjaja proeven doen nemen om die stof over te planten op koeijen.

Door de goede zorgen van den assistent-resident *Kinder*, van den regent van Soekapoera en van de controleurs *Boers* en *Loth*, is men er eindelijk in geslaagd goede *genuine* pokken te verkrijgen en daardoor de beide regentschappen Sumadang en Soekapoera van uitmuntende koepokstof te voorzien.

---

het was niet dan met moeite, dat hij het adres des heeren Schwäber bekwam.

Op nieuw begaf hij zich op weg en ditmaal voor langen tijd, want de Doctor woonde thans aan eene geheel andere zijde der stad en aan een rijtuig viel niet te denken. Ongeveer een uur later stond William voor de woning des heeren Schwäber, wiens naam in koperen letters op den deur post prijkte. Een bediende, in eene versletene liverei gekleed, geleidde William onmiddelijk naar de spreekkamer, waarin zich de Doctor juist bevond, opende de deur derzelve, zeide: »Hier is een heer om u te spreken, mijnheer," en sloot de deur achter William toe.

De heer Schwäber zat aan eene kleine, ronde tafel — waarop eenige boeken, eene geopende portefeuille en eenige papieren verspreid lagen — in het midden van het vrij ruime vertrek, hetwelk door de weinige en min kostbare meubelen, die er in geplaatst waren, scheen te bewijzen, dat het met de financien des Doctors nog altijd ongunstig gesteld was. Het voorkomen van dien man was in niets veranderd. Hij was bezig een brief te lezen, toen William het vertrek binnen trad. De Doctor bleef doorlezen, scheen afgetrokken te zijn en zeide tegen den achter hem staande; »Gaat zoo lang zitten, mijnheer, ik ben oogenblikkelijk tot uwe dienst." — Deze voldeed stilzwijgend aan het verzoek des Doctors, en nam aan diens regterzijde plaats op een stoel, die eenigzins achterwaarts tegen den muur stond. Tranen blonken in het oog van William bij het aanschouwen van hem, die zijne Julie tot vader verstrekt en dien zij, na hem, het meest op aarde bemind had.

De Doctor had zijne lectuur voleindigd, draaide eenigzins afgetrokken met de ellebogen zijn leuningstoel naar den kant, waar zijn bezoeker zich bevond, en sprak: »Thans ben ik geheel gehoor, mijnheer!"

Doch in hetzelfde oogenblik had hij William herkend. »Sir William!" riep hij opspringende, terwijl zijn gelaat nog witter werd dan het papier van den brief, dien hij nog in de hand hield, — »Sir William! mijn God! hoe komt *gij* hier!"

William liet hem niet voortgaan, maar stortte snikkende in zijne armen. Schwäber kon zich van den schrik bijna niet staande houden. Terstond begreep hij echter dat William nog niets wist, daar hij hem in een tegenovergesteld geval, gewis op eene geheel andere wijze zonde begroet hebben. Dit denkbeeld deed hem een weinig tot zich zelven komen.

— Wees bedaard. sir William, sprak hij met eene stem, die van ontsteltenis beefde. Waartoe thans nog geweeklaagd over iets, dat reeds jaren geleden is en waartegen geene menschelijke magt iets vermag?

— Men is niet altijd meester van zijn gevoel, antwoordde William. — Gij hebt gelijk, Doctor, vervolgde hij. Julie is niet meer in het leven terug te roepen; maar wij kunnen haar bij haar graf een bezoek brengen en daarom ben ik de zee overgekomen, heb ik alle gevaren getrotseerd; daarom kom ik thans bij u.

Het angstzweet drong Schwäber uit alle poriën. Hij begreep echter dat slimheid alléén, hem uit de gevaarlijke positie, waarin hij zich gebragt zag, konde redden en zeide:

— Hadt gij mijn raad toch maar gevolgd en waart niet naar Weenen gekomen, sir William. Thans nu gij hier zijt, moet ik u evenwel steeds toeroepen: vertrekt ten spoedigste uit deze ongelukstad en rijt niet met wellust uw eigen gewond hart en ook het mijne weder open. Spreken wij niet verder over het bezoek op de begraafplaats en komen wij tot meer degelijke en minder treurige zaken terug. Gij zondt mij in der tijd eene aanzienlijke som tot een bepaald doel; ik heb..........

(*Wordt vervolgd.*)

— In het *Samarangsch Advertentie-Blad* van 5 Mei No. 18, meldt het volgende berigt:

In den nacht van Donderdag op Vrijdag heeft er een diefstal plaats gehad, in het kantoor van de heeren *M.. N.... en Co.* De mandoer bemerkte bij het openen der luiken, dat langs den muur eenige aan elkander geknoopte kains hingen, die boven aan de galerij van de staalkamer bevestigd waren. Aanstonds werd daarvan aan een der geëmploijeerden van het huis kennis gegeven, en nu bevond men bij nader onderzoek dat de houten kist van den kassier bezijden het slot met geweld was open gebroken, maar toen had de dief waarschijnlijk deze poging opgegeven, daar hij bemerkte dat binnen deze kist zich nog eene tweede ijzeren bevond; die hij onmogelijk kon open breken. Toen scheen hij zich naar de staalkamer begeven te hebben, een kist met chocolade open gebroken te hebben, en vervolgens met eene zekere hoeveelheid kains langs de buiten de galerij vastgebondene slendangs naar beneden afgedaald te zijn. Men vermoedde dat een koelie zich gisteren avond bij het sluiten van het kantoor in een der bijgebouwen had begeven en daar den nacht afgewacht om den diefstal te volvoeren.

— Men leest in het *Soerabayasch Nieuws en Advertentie-Blad* van 3 Mei No. 34.

Naar wij vernemen, is de waterstand in de binnenlanden zeer hoog, zoodat er eene dijkbreuk plaats heeft, waardoor een gedeelte der suikerriet velden, behoorende tot de fabriek Watoetoelies, zoo ook de fabriek zelf en eenige sawa velden, onder water staan.

De eerst aanwezende ingenieur van den waterstaat, heeft zich terstond op reis begeven, ten einde verdere ongelukken bij tijds te voorkomen.

Zoo even vernemen wij nog, dat er in de afdeeling Grissee, heden nacht zware overstroomingen hebben plaats gehad en dat dientengevolge een' ambtenaar van den waterstaat met spoed derwaarts is vertrokken.

DE OOSTERSCHE KWESTIE.

De laatste berigten uit Constantinopel, van verschillende datums, loopen tot den 9den dezer. Zij houden in: *Chekit-bey*, minister van binnenl. zaken, is door *Chekib-bey* vervangen; het schijnt dat het ministerie nog alles behalve homogeen is. Voorts, dat de vloot nog in de baai van Baicos ligt en wel wegens het ongunstige weder, met uitzondering van 4 stoomfregatten, die in de Zwarte Zee kruisen, terwijl twee andere stoomfregatten, de *Fury* en de *Vauban*, waren teruggekeerd, nadat hun te Sebastopol de afgifte van dépêches geweigerd was. Ook melden deze berigten, dat *Abd-el-Kader* 6000 piasters geschonken heeft ten behoeve van de oorlogskosten. Het gewigtigste nieuws echter is, dat de sultan geneigd is, om aan al zijne onderdanen, Muzelmannen en niet Muzelmannen, gelijkheid van regten toe te staan, en dat de gezanten van Frankrijk en Engeland daaronder begrijpen: afschaffing van het hoofdgeld, het regt voor de Christenen om getuigenis voor de regtbanken af te leggen, het regt om vaste goederen in Turkije te mogen bezitten en openbare ambten te mogen bekleeden. Ook wordt met de Porte onderhandeld over eene overeenkomst, volgens welke Turkije slechts met goedkeuring der mogendheden vrede mag sluiten.

Over den Griekschen opstand luiden de berigten nog steeds zeer uiteenloopend. Die, welke regtstreeks uit Athene komen, stellen de zaak nog alles behalve uit een gunstig oogpunt voor, terwijl die uit Constantinopel inhouden, dat de opstand in zijnen voortgang gestuit is en der Turksche regering geen zorg meer baart. Intusschen heeft de laatste eene aanzienlijke magt naar Thessalie gezonden en men zegt, dat ook Fransche en Engelsche troepen derwaarts zullen gezonden worden. De Grieksche regering, hoewel niet bij magte zijnde om de insurrectie met kracht te keer te gaan, schijnt ze echter te willen bemoeijelijken; zij weigert ten minste aan officieren hunne demissie te geven, wanneer deze het voornemen te kennen geven om tot de insurgenten over te gaan. Volgens de laatste berigten was de citadel van Arta nog in de magt der Turken.

Perzië zal, zoo men zegt, onzijdig blijven. De khan van Khiwa heeft de wijk naar Bokhara genomen, van waar hij de naburige khans ten strijde tegen Rusland heeft opgeroepen.

Uit de Vorstendommen is weinig nieuws. Hier en daar kleine gevechten en schermutselingen, voor de groote zaak zonder beteekenis. Het eenige wat van daar aandacht verdient, is, dat de Russische troepen zich concentreren en het voorkomen aannemen, als wilden zij vooreerst slechts defensief ageren. De operatien tegen Kalafat schijnen opgegeven; er liggen daar op zijn hoogst nog 10,000 man; de overige troepen hebben eene Oostelijke rigting ingeslagen. Ook wordt van verschillende kanten bevestigd, dat prins *Paskewitch* — de generalissimus der Russische troepen — eerst in April in de Vorstendommen zal komen en dat in allen gevalle vóór zijne aankomst niets zal worden ondernomen. De Fransche en Engelsche hulptroepen zullen daardoor den tijd hebben, om op de plaats hunner bestemming aan te komen; doch de opmerking is niet ongegrond, dat nu ook de eerste botsing denkelijk met eene aanzienlijke krijgsmagt zal geschieden. Onder de bevelen van prins *Paskewitch* staan de generaals *Rudinger* en *Osten Sacken*.

Volgens eene telegrafische dépêche uit Londen, was daar de tijding ontvangen, dat de keizer van Rusland het laatste ultimatum van Frankrijk en Engeland verworpen had. Zoo als men weet, hield dit in de dadelijke ontruiming der vorstendommen. Men houdt deze mededeeling voor voorbarig, ten minste indien de czaar van den gestelden termijn van 6 dagen gebruik heeft gemaakt. Heeft hij echter onmiddelijk geantwoord, dan is het mogelijk dat zijn besluit door middel van de telegraaf te Londen bekend is geworden. In allen gevalle was dit gerucht den 18den dezer ook te Weenen verspreid.

En daarmede vervallen alle geruchten nopens vredelievende onderhandelingen; die in de laatste dagen weder geloopen hebben. Aanleiding tot die geruchten, gaf de zending van den prins *von Hohenzollern Sigmaringen* en den generaal *von Groeben*, de eerste naar Parijs, de tweede naar Londen, beide namens den koning van Pruissen. Men zeide namelijk, dat deze heeren in last hadden, om aan de Fransche en Engelsche regeringen mede te deelen, dat de keizer van Rusland, vernomen hebbende dat de sultan geneigd was eene volkomene gelijkheid aan de Christenen met de Muzelmansche onderdanen in zijn rijk toe te staan, van het geëischte protectoraat over de Grieksche Christenen in het Oosten wilde afzien. Wij moeten er echter bijvoegen, dat van eene andere zijde eene geheel andere beteekenis aan die zending gegeven is, namelijk dat beide gezanten eenvoudig in last hadden, om van wege den koning van Pruissen inlichtingen aangaande de onzijdigheid van Pruissen te geven.

Wat op dit oogenblik het grootste belang inboezemt, zijn de oorlogstoebereidselen. Zij worden zoo wel in Engeland als in Frankrijk op eene groote schaal voortgezet. Den 11den Maart zeilde de schoonste en sterkste vloot, welke Engeland immer uitrustte, uit Spithead naar de Oostzee, den 16den door eenige schepen van het eskader onder den admiraal *Corry* gevolgd. Rusland blijft natuurlijk niet achter en ook Turkije spant alle krachten in, daar de sultan het vormen van twee nieuwe armeekorpsen, elk van 45,000 man, heeft bevolen. Wat Oostenrijk betreft, het schijnt voor als nog eene strikte onzijdigheid te willen bewaren, doch brengt met dat al eene armee van 165,000 man in het zuiden des rijks bijeen, ten einde voorbereid te zijn tot handelen, wanneer de omstandigheden dit mogten eischen. Ook heeft het weder eene aanzienlijke leening gedaan. In Zweden en Denemarken zijn buitengewone credieten toegestaan, om eene gewapende neutraliteit te handhaven en kusten en zeemagt te versterken. De Pruissische regering heeft magtiging gevraagd tot eene leening van 30 millioen, grootendeels op grond van de noodzakelijkheid, om op alle eventualiteiten voorbereid te zijn. Zelfs het kabinet van Turin heeft dezer dagen aan de kamers het ontwerp eener leening van 30 millioen francs met hetzelfde doel aangeboden. Kortom, alle regeringen, die eenigermate vreezen in den ophanden zijnden strijd gewikkeld te zullen worden, nemen veel omvattende maatregelen.

— De admiraal *Napier* is aan boord van een stoomfregat den 20 dezer te Kopenhagen aangekomen en dadelijk aan wal gestapt. De geheele Engelsche vloot werd binnen weinige dagen in het gezigt van die stad verwacht. Men zegt, dat de koning den admiraal bij zich zal ontvangen.

— Over Triëst is uit Corfu, onder dagteekening van 18 dezer, de tijding ontvangen, dat Grivas, volkomen door de Turken geslagen, met 40 insurgenten de wijk in een klooster genomen heeft. — De Turken hebben twee geïnsurgeerde dorpen in brand gestoken. — Te Berat is een opstand uitgebroken.

Laatste Berigten.

☞ Van Maltha wordt, onder dagteekening van 29 Maart, geschreven:

De aankomst van de schroefstoomboot *Melita*, met tijdingen van Constantinopel tot den 17den Maart loopende, stelt ons in de gelegenheid het volgende mede te deelen. De Russische vloot had de sterkte van Sebastopol verlaten en voerde troepen, ammunitie, enz. van de Europesche naar de Circassische kust der Zwarte Zee en men hield het er voor, dat de vijandelijkheden elk oogenblik zouden uitbreken. Juist vóór het vertrek van de *Melita*, verklaarde een van Odessa aangekomen Engelsch koopman 15 Russische schepen van de vloot te hebben ontmoet. De vereenigde vloot ontving onmiddelijk last die vaartuigen te vervolgen en vertrok reeds den volgenden dag. De Engelsche stoomfregatten *Retribution* en *Sampson* en de Fransche *Mogador* en *Gomer* zijn naar Odessa gezonden, ten einde de uit de wegruiming der beletselen, die de Russen aan de Sulinamonding aan den Donau hebben opgeworpen, te vragen.

— Eene groote teleurstelling is Rusland te beurt gevallen door het welslagen der nieuwe Turksche leening van 2,700,000 pond sterling (*f* 32.400,000 Ned. Ct.), welke de sultan op hem voordeelige voorwaarden met de heeren *Rothschild* gesloten heeft.

— De Russische staatspapieren hebben aan de beurs te Londen eene aanzienlijke daling ondergaan. Wat thans voor 83 pCt. verkocht wordt zoude, bij het begin van het verledene jaar 122 pCt. behaald hebben.

— De Maltha mail van 24 Maart deelt mede, dat het Russisch paleis te Pera geconfisceerd is en ten behoeve der generaals en den staf der vereenigde legers zal worden afgestaan.

— Vele werklieden zijn in al de arsenalen bezig tot het maken van toebereidselen voor des sultans komst, op het einde van Maart, te Adrianopel.

— Een officier van het Russisch schip *Wyzlinski* is van den staf te Sebastopol gedeserteerd en heeft zich tot den minister van oorlog gewend, met de verklaring, dat hij in het bezit was van een plan van Sebastopol, betwelk de op handen zijnde operatien toelichtte.

— Van Smyrna valt geen ander nieuws van belang mede te deelen dan dat de consul-generaal van Oostenrijk al de Russen, die zich onder zijne bescherming bevonden, verzameld en hun te kennen gegeven heeft, dat zij onderdanen van de Porte zouden worden, indien zij niet vóór den eersten Mei de landstreek verlaten hadden, dewijl hij consul in de onmogelijkheid verkeerde hen langer te beschermen.

NEDERLAND.

Rotterdam, 22 Maart. De weersgesteldheid was, gedurende de laatste veertien dagen, bij uitnemendheid schoon. Uit alle oorden des lands schrijft men, dat er schier handen te kort komen, om de zomervruchten te velde te brengen, hetgeen over het algemeen thans veel vroeger geschiedt dan andere jaren. Deze vroegtijdige beweging in den landbouw, verspreidt overal op het platte land onder de schamele klassen haren weldadigen invloed en doet nieuwe hoop op de toekomst ontstaan.

De prijzen der levensmiddelen hebben wel geene verandering van belang ondergaan, doch de tarwe en rogge zijn toch iets lager. Het meel en roggebrood zijn op sommige plaatsen dientengevolge een weinig goedkooper. Het vleesch daarentegen heeft eene kleine verhooging ondergaan, en is voor de geringere standen alweder minder gemakkelijke te verkrijgen. De konijnenfokkerij wint meer en meer voorstanders en sedert ons vorig berigt, zijn op nieuw twee inrigtingen tot dat doel op worpen.

Men verneemt, dat de vereeniging tot verbetering v de woningen der arbeidende klasse, te 's Gravenhag thans definitief is tot stand gekomen. De vereenig telt 75 leden, en hare eerste negotiatie tot een bedr van *f* 36,000, is bereids volteekend. Buitendien he de vereeniging eene som van *f* 600 aan giften ontvange In eene bijeenkomst der leden, gehouden op den 6 deze zijn de volgende heeren tot bestuurders gekozen, J Mr. *C. A. J. Beelaerts van Blokland*, Jhr. Mr. *C. v Breugel*, Mr. *J. L. de Bruyn Kops*, Jhr. Mr. *J. J. la Bassecour Caan*; Dr. *T. L. Blom Coster*, *J. P. D prat*, Jhr. Mr. *H. J. van der Heim*, Jhr. Mr. *H. G. C. Janssens* en *J. W. H. Smissaert*. Reeds zijn o derhandelingen geopend tot het verkrijgen van het b noodigde terrein, terwijl onderscheidene ontwerpen v arbeiderswoningen bij het bestuur zijn ingekomen. M mag dus hopen, dat de vereeniging weldra haren hoog nuttigen arbeid zal aanvaarden en een zegen worden vo den nijveren ambachtsman.

— Den 8 Maart werd er ten hove weder eene prachtig soirée met souper gegeven. De zalen waren op een eigenaardige wijze met draperien, guirlandes en honderd bloem- en plantgewassen versierd, voegt men daarbij d menigte lichten, die zich door de veelvuldige spiege tot het oneindige vermeerderden, dan bood het gehe een heerlijk gezigt op. Deze partij werd met de hoog tegenwoordigheid van HH. KK. HH. prins en prins *Hendrik* en prins en prinses *Frederik* vereerd, De l den van het corps diplomatique, de ministers en v aanzienlijken, zoo uit de residentie als van elders, woo den dit feest bij. Bij dit alles was het toilet der dam uitmuntend te noemen. Zij hadden zich beijverd o aan deze soirée allen luister bij te zetten. De leden d koninklijke familie namen deel aan den dans, die t vroeg in den morgen voortduurde.

— H. K. H. mevrouw de prinses *Frederik* is sed eenigen tijd ongesteld, doch in geen opzigt onrustbaren

— Den 18 werd te 's Hage het treurige berigt ontva gen, dat de erfprins van Zweden en Noorwegen (klei zoon van moederszijde van prins *Frederik*), voor e paar dagen was overleden. HH. MM. de koning en koningin, H. M. de koningin-weduwe, benevens H KK. HH. prins en prinses *Hendrik*, hebben, nadat den minister van Zweden en Noorwegen, den heer *L venskiold*, het berigt was ontvangen, dadelijk bij H KK. HH. prins en prinses *Frederik* een bezoek van rou beklag afgelegd. Ten gevolge van dit sterfgeval zijn bepaalde partijen, welke bij HH. KK. HH. zouden g houden worden en een thee-dansant op den 21 bij d koning (waarop ruim 300 personen genoodigd ware afgezegd.

— Naar men verneemt bevindt zich H. K. H. prins *Hendrik* in gezegende omstandigheden.

— De raad der stad Assen heeft een adres aan Z. den Koning ingediend, om HD. te verzoeken Drenth hoofdstad, bij gelegenheid van het 9de landhuishoudku dig congres, met een bezoek te vereeren. Z. M. hee geantwoord, bepaaldelijk tegen dien tijd zijn voorgen men bezoek, aan de provincie Drenthe te doen plaa hebben, indien geene staatkundige of onvoorziene om standigheden dit mogten verhinderen. Dientengevolg is men daar nu reeds begonnen met de noodige voo bereidende maatregelen.

— De hoofdcommissie tot het oprigten van het stand beeld voor wijlen Z. M. koning *Willem II* heeft t algemeene kennis gebragt, dat met toestemming van M. den koning, de onthulling van hetzelve zal plaa hebben op morgen 23 Maart.

Daarna is openbaar gemaakt het door Z. M. goedg keurde programma der plegtigheden: de onthulling hee des middags ten 12 ure plaats; de genoodigden moete ten half twaalf ure plaats nemen op de tribune, d schutterij en het geheele garnizoen der residentie zulle ten half twaalf ure op de volgende wijze worden op gesteld:

A. *Om het Standbeeld:* Eene divisie schutterij; een divisie grenadiers; eene divisie jagers; een half escadro cavallerie; eene sectie rijdende artillerie, zonder geschu Zij vormen een quarré, die voor de tribune open blijft De muzyk der schutterij en der grenadiers en jagers aa de beide zijden van het standbeeld.

B. *Op den Vijverberg:* Het overige gedeelte van he garnizoen, en wel in gesloten kolonne, front makend naar de Plaats.

Z. M. de koning wordt bij aankomst ontvangen door de leden der hoofdcommissie, belast met het oprigte van het standbeeld. De president dier commissie zal na eene korte toespraak, aan Z. M. de toestemming ver zoeken, om het standbeeld te doen onthullen. Op he oogenblik der onthulling zullen er 21 kanonschote worden gedaan, zal de muzijk spelen en de marsch ge slagen worden. Daarna zullen de troepen, welke o den Vijverberg opgesteld zijn, zich in beweging stellen om voorbij het standbeeld te defileren.

— Het door Z. M. den koning ingestelde hoofdbestu van de Vereeniging: »*Het Metalen Kruis*," den wensc kenbaar hebbende gemaakt dat de afdeelingen dier Ver eeniging zouden worden vertegenwoordigd bij de ont hulling van het standbeeld van wijlen Z. M. konin *Willem II*, op Donderdag den 23 dezer, zoo heeft d Hoofdcommissie tot het oprigten van dat standbeeld ieder afdeeling van voornoemde Vereeniging beleefdelijk uit genoodigd, zich bij die plegtigheid door drie harer lede te laten vertegenwoordigen. De tenue zal bestaan i zwarten rok en zwarte onderkleederen, met het groot metalen kruis op de borst.

In vele der groote hôtels der residentie zijn reeds bijn alle vertrekken besproken. Men is reeds begonnen met het opmaken van de tribune op het buitenhof, die zee fraai zal worden versierd, o. a. door het aanbrenge van schilderstukken door den heer *van Hove*, den vader Ook voor de societeit *de Besogne-Kamer* zal eene tribun voor hare leden worden opgerigt.

De bewoners van het Buitenhof en van den omtrek langs welken Z. M. de Koning en de leden van he koninklijk gezin zich naar en van het Buitenhof zulle begeven, zijn voornemens door het uitsteken van vlag gen, als anderzins, de plegtigheid op te luisteren. Me verwacht dat ook de ingezetenen algemeen op verschil lende wijze het hunne zullen bijdragen om van hunn deelneming aan de plegtigheid te doen blijken. Zoo he

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 10 Mei 1854, No. 37.

weder gunstig mogt zijn, zal de residentie dien dag zeer druk bezocht worden.

— Volgens gerucht is de schout bij nacht *Bouricius* door den koning van Sardinie benoemd tot kommandeur der St. Lazarusorde.

— Men verzekert, dat bij de eerstdaags verwachte promotie en nieuwe formatie bij de infanterie, 21 1ste luitenants tot kapiteins bevorderd zullen worden.

— Den 6 Maart overleed te Leyden de hooggeleerde heer *C. G. C. Reinwardt*, in den ouderdom van 80 jaren. Sedert 10 jaren emeritus, gaf hij geen openbare lessen meer, doch hij hield niet op te arbeiden en nuttig te zijn door mededeelingen uit den rijken schat zijner kennis. De helderheid van zijn hoofd is slechts weinige uren voor zijnen dood verduisterd geworden. Zijne ligchaamskwalen deden hem veel lijden; hij klaagde maar hij was niet ongeduldig. Hoewel hij eenen hoogen ouderdom bereikt heeft, is zijn dood smartelijk voor de zijnen en voor zijne talrijke vrienden; want hij was een voorbeeld van zachtmoedigheid. *Reinwardt* was een zeldzaam man: hij overzag het gansche gebied zijner wetenschap, hij arbeidde uit een rein beginsel, en zocht den roem niet, die zijn naam zal blijven vergezellen. Een bekwame hand zal, hopen wij, zijne groote gaven en talenten, en den aard zijner uitgebreide werkzaamheid in het licht stellen.

Den 11 werd zijn stoffelijk overschot ter aarde besteld. Eene talrijke schare dergenen die hem hadden geëerd, hooggeschat en lief gehad, was daar te zamen gekomen.

De hoogleeraar *J. v. d. Hoeven* hield eene rede bij het graf, waarin hij de groote verdiensten des afgestorvenen als geleerde en de beminnelijkheid van zijn uitmuntend karakter op eene wijze schetste, die op al de omstanders eenen diepen indruk maakte en eenen weemoedigen weêrklank vond in de harten van zoo velen, in wier gedachtenis hij als leermeester, als vriend en als een vader zal blijven leven.

ENGELAND.

Hetgeen lord *John Russell* vermoedde, heeft werkelijk plaats gehad; Rusland heeft het ultimatissimum der Westersche mogendheden verworpen, en nu is den oorlog onvermijdelijk. De troepen van de eerste divisie van het Britsche expeditie leger is reeds te Malta aangekomen, de tweede wordt ingescheept, en de Oostzeevloot is, onder aanvoering van sir *Ch. Napier*, in zee gestoken. Den 11 Maart hebben H. M. de koningin en prins *Albert*, vergezeld van hunne kinderen, zich ten ruim 12 ure aan boord van het stoomjagt *Fairy* begeven, om de Oostzeevloot te inspecteren, die ten 1 ure van Spithead onder zeil zoude gaan. Bij de nadering van H. M. werd geseind, dat de opperbevelhebber de vice-admiraal sir *Ch. Napier* en al de schouten-bij-nacht en kapiteins zich aan boord van het koninklijke jagt zouden vervoegen, waar zij door sir *J. Graham* aan H. M. werden voorgesteld. Na hunne terugkomst aan boord hunner schepen werd bevel gegeven om achtereenvolgend de ankers te ligten, waarna elk schip onder het paraderen in het wand en het aanheffen van luide juichkreten, het koninklijke jagt voorbij stevende, en in twee lange liniën koers zette naar de Oostzee. Er was eene ontzettende volksmenigte zaâmgestroomd, om dit grootsche schouwspel andermaal te genieten.

Het escader zal in Duins nog meerdere schepen afwachten. Wanneer alle voor de Oostzeevloot bestemde vaartuigen zich bij haar zullen hebben gevoegd, zal zij sterk zijn 44 zeilen met 2200 stukken geschut en ruim 22,000 zeelieden.

— Door de verwikkeling in het Oosten heeft men naauwernood tijd gehad om de geschillen tusschen arbeiders en meesters te Preston naauwkeurig te volgen. Zij zijn daarom toch alles behalve vereffend. In den laatsten tijd kwam het wel is waar niet tot gewelddadigheden, doch de agitatie schijnt zich op vasteren grond dan ooit voort te bewegen. Dezer dagen werd te Hoghton bij Preston eene monstervergadering gehouden, zooals men die sedert de groote vergaderingen der Chartisten niet meer gezien heeft. Mijlen in den omtrek waren alle wegen door werklieden van beiderlei kunne als het ware overdekt. Spoorwegtreinen van meer dan 40 rijtuigen, opgepropt vol, voerden de massa's volk uit de meer verwijderde fabrieksteden aan. De voornaamste redenaars waren opzigters van fabrieken, menschenvrienden van professie en beschaafde werklieden. Een van hen (*Matthews*) zeide onder anderen, dat er in Engeland eene geheele klasse van menschen bestond, die tegen den oorlog ijvert en alle groote verschillen aan een scheidsgerigt wil in handen geven. Dit gaat goed wanneer het verwikkelingen tusschen Rusland en Turkije betreft; geldt het echter arbeiders en meesters, dan zeggen zij dat niemand het regt heeft zich daarin te mengen. Een ander redenaar (*Lawless*) vorderde al de werklieden van Engeland op, om het juk af te schudden, waaronder zij zoo lang gebukt hebben gegaan. Andere redenaars spraken nog zonderlinger. Het belangrijkste van alles was, aan het slot der zamenkomst, de mededeeling van den president, dat de som welke dien dag van de verschillende arbeiders-districten was ingekomen, £st. 2200 bedroeg; dat men elke week op een gelijk bedrag kon rekenen, en dat er dus geene sprake kon zijn van eene kapitulatie der arbeiders De vergadering werd met eene plegtige hymne geopend en gesloten, waarna de uit verschillende duizenden bestaande volksmenigte rustig uit een ging.

— Te Liverpool worden tegenwoordig vele ijzeren schepen gebouwd, omdat een houten schip van 1000 ton niet meer dan 1500 ton kan laden, terwijl een ijzeren schip van 1000 ton 1800 ton zal laden, zoodat laatstgenoemd vaartuig, een voordeelig verschil van £st. 2295 oplevert.

— Blijkens eene officiele opgaaf der spoorweg-ongelukken hebben gedurende de tweede helft van het afgeloopen jaar in Groot Bretagne en Ierland niet minder dan 157 personen het leven verloren en 258 meer of minder ernstige kwetsuren bekomen.

— Op de scheepstimmerwerf van de heeren *Scott Russel*, te Millwall, is men bezig met den bouw van een stoomschip, hetwelk men gerust kan zeggen tot heden zijne wedergade niet te hebben. Het zal eenen inhoud van 10,000 ton ladingsruimte of 22,000 ton gemeten inhoud, 700 voet lengte, 93 voet diepte, 500 kamertjes voor passagiers der eerste klasse en daarenboven ruimte voor mindere klassen van passagiers en troepen hebben. Het schip zal voorzien zijn van een stoomvermogen van 2200 paardenkracht.

— Het escader onder bevel van den admiraal *Corry* is gedeeltelijk onder zeil gegaan; zij zullen echter eerst Duins aandoen. Admiraal *Corry* genoot bij zijn vertrek dezelfde eer als sir *Ch. Napier*; de koningin met prins *Albert* en de vier oudste kinderen geleidden hem een paar mijlen in open zee. Van de achtergebleven schepen der reserve zullen het eerst de *Boscawen*, daarna de *Caesar* en eindelijk de *Prins Regent* gereed zijn om Spithead te verlaten; de *St. George* gaat waarschijnlijk nog heden naar zee. Behalve deze vaartuigen wordt met spoed gewerkt aan de voltooijing van de *Royal William*, de *Algiers* ontvangt heden berigt zich voor de werkelijke dienst in gereedheid te brengen, terwijl de *Nile* en *James Watt* tegen den 21sten zeilklaar moeten zijn.

BELGIE.

Van belang heeft hier in een staatkundig oogpunt niets plaats gegrepen. De discussiën in de kamers leverden niets belangrijks op.

— De Turksche gezant heeft zijne geloofsbrieven bij den koning ingediend.

— Vele Russen komen voortdurend in Brussel aan

— Eenige Franschen, te Gent woonachtig, waarvan sommige er reeds sedert verscheidene jaren gevestigd waren, hebben van de administratie van openbare veiligheid bevel ontvangen, het land te verlaten; naar men zegt, om politieke redenen.

— H. K. H. de infante van Spanje, *Isabella Fernanda de Bourbon*, zuster van den koning don *Francisco de Asis*, gemalin van den graaf *Gurowsky*, is te Brussel bevallen van een zoon, die de namen heeft ontvangen van *Charles Frederik Auguste Louis Melchior Wladislas*. Peter is de hertog van Lucca en Parma, meter is de prinses *Maria Amelia* van Saksen.

— De bekende philanthroop *Nicolai van Stavelot*, heeft sedert het jaar 1851 aan de armen van zijn vaderland reeds 60,270 fr. in renten geschonken, hetwelk een kapitaal van ruim 2 millioen fr. uitmaakt.

FRANKRIJK.

Het expeditie leger is zamengesteld uit 9 regimenten infanterie van linie, 2 regimenten ligte infanterie, 3 regimenten Zouaven, 4 bataillons jagers, 1 regiment inlandsche tirailleurs, 1 regiment infanterie der marine, 2 regimenten Afrikaansche jagers (ruiters). 1 regiment kurassiers, 1 regiment dragonders, 14½ batterijen, 4 compagnien sapeurs.

— De minister van financiën heeft in zijn rapport, betrekkelijk de leening van 250 mill. gezegd, dat groote kapitalisten en aanzienlijke financiële maatschappijën zich hadden aangeboden om de leening te negocieëren, maar dat de keizer aan het publiek al de voordeelen heeft willen doen genieten, welke uit de negociatie zouden voortspruiten. De uitgifte geschiedt voor de 4½ pCts. à frs. 92,50 en voor de 3 pCts. à frs. 65. De inschrijvers zullen derhalve deze renten frs. 1,20 minder betalen dan indien zij gekocht hadden ter beurze van 10 Maart.

— Belangrijk nieuws is er overigens niet mede te deelen. De populariteit van den keizer en zijne gemalin neemt steeds toe.

— De maarschalk *Saint Arnaud* zal als generalissimus 80,000 fr. maandelijks als tractement en 400,000 fr. als uitrustingskosten ontvangen.

— Het dagblad *le Siècle* had gemeld, dat de vice-admiraal *Napier* in de reform klub eene weddenschap van 300,000 frs. had aangegaan, dat hij in een twintigtal uren Cronstadt zoude bemagtigen en vijf dagen daarna Petersburg. Thans meldt men, dat dit berigt onjuist is, dat de weddenschap eene som van 2000 £ st. beliep en dat deze vlootvoogd alleen gewed had, dat hij Cronstadt zoude bemagtigen, zonder meer dan een derde van zijne vloot te verliezen.

— Men meldt, dat in het jaar 1853 uit het ministerie van binnenl. zaken meer dan 300,000 telegrafische depêches zijn afgezonden. De zoogenaamde telegraaftoren is tegenwoordig eene der belangrijkste merkwaardigheden van Parijs en eerst in den laatsten tijd geheel voltooid. Dit is de eigenlijke hartekamer van Frankrijk. Deze toren, welke eene hoogte van 45 à 50 ellen heeft, staat op een binnenplein van het ministerie van binnenl. zaken en uit dezelve loopen 150 draden naar verschillende zijden, waardoor 64 van de 86 departementen met deze toren in verband staan. Een talrijk personeel van schrijvers, telegrafisten, scheikundigen, vertalers, koeriers, enz., houdt zich dag en nacht aldaar op. Terwijl de minister van binnenl. zaken in zijn salon receptie houdt, kan hij tevens met 64 prefecten een gesprek voeren en met één enkel woord een geheel leger van beambten op alle punten van Frankrijk in beweging brengen. Buitendien voert deze toren met geheel Europa briefwisseling.

DUITSCHLAND.

Het huwelijk van den keizer van Oostenrijk blijft op den 24 April bepaald. Er worden toebereidselen gemaakt om dit feest met den meesten luister te vieren. Het huwelijk van den aartshertog *Karel Ferdinand* met de aartshertogin weduwe *Elisabeth von Este*, zal den 23 April, dus één dag vóór het huwelijk des keizers, plaats hebben.

— Er worden reeds toebereidselen gemaakt voor groote feesten, die gegeven zullen worden ter gelegenheid van de zilveren bruiloft van den prins van Pruissen. De prins is den 11 Julij 1829 gehuwd.

— De paus heeft aan prins *Friedrich Wilhelm* van Pruissen kort voor zijn vertrek uit Rome, eenige kostbare voorwerpen ten geschenk gegeven, als: eene kleine nabootsing van den triomfboog van *Titus*, in kostbaar antiek marmer, twee prachtige vazen en een groot aantal platen, voorstellende de meesterwerken op het Vatikaan aanwezig. De prins is thans naar Napels vertrokken en zal zich van daar naar Sicilië begeven.

— Naar luid der jongste berigten uit Karlsruhe, heeft de Badensche regering weder afgezien van haar voornemen, om den graaf *van Leiningen* naar Rome te zenden, ten einde met den paus te onderhandelen nopens de bijlegging van het geschil met den aartsbisschop van Freiburg.

— De graaf van Parijs zal zijne militaire loopbaan aanvangen bij het leger van den groothertog van Saksen-Weimar, en als gemeen soldaat in dienst treden.

— De Pruissische regering heeft besloten den doorvoer van wapenen over haar grondgebied op het stelligst te verbieden. Van dit besluit is aan de overige staten van het tolverbond kennis gegeven.

DENEMARKEN.

De strijd tusschen de Deensche kamers en de folkething nadert eene crisis. Den 9 Maart heeft de bisschop *Morad* aan de kamer de vraag gesteld, of de regering meent eene algemeene grondwet voor het geheele rijk te kunnen ontvangen zonder medewerking van den rijksdag. De eerste minister weigerde te antwoorden. Toen heeft de afgevaardigde *Lendberg* voorgesteld, om een votum van wantrouwen tegen de regering uit te brengen. Des avonds is in eene bijzondere zitting besloten tot het aanbieden van een adres aan den koning. Dit adres, den 11 ingediend, is den 13 des avonds met bijna eenparige stemmen, door de beide kamers aangenomen. Het strekte om den koning te verzoeken de grondwet te handhaven en zijne ministers te ontslaan. De koning heeft geantwoord dat hij in overweging zou nemen wat voor het land dienstig zou zijn, en daarnaar zijn besluit regelen.

— De Deensche vloot bestaat op dit oogenblik uit 5 linieschepen van 66 tot 84 stukken geschut, 6 fregatten van 44 tot 60 stukken, 4 korvetten te zamen met 82 stukken, 4 brikken te zamen met 56 stukken, 3 schooners en 90 kanonneerbooten benevens 6 gewapende stoomschepen.

— Het protest van de regering der Vereenigde Staten van Noord-America tegen de verdere heffing van den Sondtol van Americaansche de Oostzee bezoekende schepen, heeft bij het Deensche kabinet veel bezorgdheid verwekt, daar men beseft dat de tegenwoordige staatkundige verwikkelingen gemakkelijk door den president der Vereenigde Staten zouden kunnen worden aangegrepen, om het protest ingeval van weigering, door maatregelen van dwang te laten volgen. De Fransche en Engelsche gezanten zijn dien ten gevolge aangezocht hunne regeringen tot eene bemiddeling in deze aangelegenheid uit te noodigen. Naar men verneemt, hebben deze gevolmagtigden hunne medewerking toegezegd.

RUSLAND.

Rusland gaat duchtig met zijne wapeningen voort; de gouvernementen aan de Oostzee gelegen, zijn in staat van oorlog verklaard, en de grootvorst troonopvolger tot kommandant er over benoemd. De Oostzeevloot wordt in goeden staat gebragt en de kusten in verdedigingstoestand gesteld.

Hoozeer men in Rusland zich beijvert om den geest der bevolking op te [illegible] volgende staaltje uit het hofblad van den heer *N. Ogareff*: „God zal zijne kinderen (de Russen) kracht schenken,” roept dit blad uit, „en al waren twintig volken tegen een vereenigd, zullen zij zegevieren. Die het goede zwaard opheft, vindt geen hinderpaal. Het overmoedig, leugenachtig geschreeuw der dagbladen zal verstommen door den donder der overwinningen. Wij, Ruslands zonen, zullen de lasterende (poroczunj beteekent ook verbasterd, schandelijk) zonen van het Westen bewijzen, hoe gedenkwaardig voor ons de heilige naam van Byzantium is. De vreeselijke vuist van Rusland zal de vijanden ter aarde werpen, en, door *Nicolaas* weder opgerigt, zal het heilige kruis schitteren over het Byzantijnsche land en door zijn heiligen glans de wankelende troonen der vorsten schragen.”

ITALIE.

In de zitting van de Sardinische kamer van afgevaardigden, loopen thans de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot hervorming van den Code Pénal. Het art. 1 van het ontwerp is reeds aangenomen. Het art. 2 ontmoet, vooral van de zijde der uiterste regterzijde, eene hevige oppositie, doch zal vermoedelijk de goedkeuring van de meerderheid verwerven. Dat artikel luidt aldus: „De bedienaren der godsdienst, die, in de uitoefening van hunne bediening, in eene openbare vergadering eene redevoering zullen uitspreken, behelzende gisping of beoordeeling van de instellingen en de wetten van den staat, worden gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot twee jaren. De gevangenisstraf zal van zes maanden tot drie jaren bedragen, indien bedoelde gisping of beoordeeling, geschiedt door middel van geschriften, instructiën of andere documenten van welken vorm dan ook, voorgelezen in eene openbare vereeniging of andere openbare plaats. In alle deze gevallen zal de gevangenisstraf vergezeld gaan van eene boete, die tot de som van 2000 francs kan worden opgevoerd.”

— Uit Rome wordt geschreven, dat het gemeen aldaar den Russischen gezant beleedigd heeft en dat de moordenaar van den heer *Evangelida* in hechtenis is genomen. Men zal zich herinneren, dat deze ambtenaar een jaar geleden op den openbaren weg is vermoord. De moordenaar heeft zelf den persoon genoemd, die hem voor die misdaad betaald heeft. Ook moet de moordenaar van graaf *Rossi* ontdekt zijn onder omstandigheden, waardoor onderscheidene personen sterk gecompromitteerd zijn, die in de Romeinsche revolutie eene rol gespeeld hebben.

— Brieven uit Napels melden, dat in Calabrië, vooral te Cosenza en in de omstreken, vreeselijke verwoestingen door aardbevingen zijn aangerigt; meer dan 2000 menschen moeten daarbij omgekomen zijn, terwijl een geheel dorp bijna vernield is.

PERZIE.

Men schrijft van Bagdad van 20 Januarij, dat men aldaar vernomen heeft, dat de tusschen Perzie en Turkye

bestaande overeenkomst, omtrent den doorvoer der voorwerpen, met de caravanen vervoerd wordende, vernieuwd is geworden. Deze daadzaak, waaraan men gewoonlijk geen zeer groot gewigt hechtte, mag wel in de tegenwoordige omstandigheden als van het grootste belang beschouwd worden, aangezien zij bewijst, dat de staatkundige en handelsbetrekkingen tusschen die beide landen er verre af zijn van afgebroken te wezen, zoo als de Russische zendelingen er het gerucht van hebben verspreid.

— Een particulier berigt van Bagdad van den 28sten Januarij bevestigt het reeds vroeger medegedeelde, dat het een onwaarheid is, dat de Russen zich van Khiva zouden hebben meester gemaakt. Integendeel verzekert het, dat dit voordeel niet alleen niet behaald is, maar ook dat het expeditionnaire leger zich in een moeijelijken toestand bevindt, zijnde het genoodzaakt geweest aan de oevers van de Djihoen te kamperen en zich daar te verschansen om versterkingen af te wachten.

NOORD-AMERIKA.

De scheepsbouwmeester *Webb*, te New-York, heeft op zich genomen den bouw van een linieschip van 90 stukken geschut voor den keizer van Rusland.

— Voor de aanvulling van de bemanning der Britsche vloot wordt in de Vereenigde Staten zeevolk aangeworven. Het gerucht daarentegen, dat voor Rusland volk in dienst werd genomen, om als vrijbuiters in den oorlog werkzaam te zijn, is van allen grond ontbloot.

— Een geweldige sneeuwstorm, die nagenoeg een etmaal heeft aangehouden, had vooral langs de kusten vrij wat schade en verliezen veroorzaakt.

— In onderscheiden deelen der Unie hadden weder stoomboot-ongelukken plaats gehad; onder anderen was bij Louisville de stoomboot *James Niles* gezonken, waardoor vele passagiers van het leven werden beroofd; ook op de Alabama-rivier waren booten in botsing gekomen en hadden eenige personen het leven verloren. Te Harrisa had een tornado 50 gebouwen vernield.

— De uitkomsten der opneming van het terrein der landengte van Darien zijn tot nog toe niet gunstig voor het plan der te Londen gevestigde maatschappij, welke ten doel heeft een kanaal voor zeeschepen door die landengte te graven. Volgens sommige berigten zouden de door die vereeniging afgezonden deskundigen reeds tot de overtuiging gekomen zijn, dat de uitvoering van het plan, zooals het thans ligt, schier onmogelijk is.

— Bij een besluit der regering van Nicaragua zijn de inkomende regten op vreemde koopwaren van 28% tot 40% verhoogd geworden.

— Op Jamaica bleef de handelsbeweging gestremd daar de hooge Fransche regering het voornemen had, om de militaire etablissementen van Guadeloupe en Martinique op te heffen. Over het algemeen genoten de West-Indische eilanden eene goede gezondheid. De cholera was van Nevis verdwenen.

Men leest in de *Republicain* van New-York, 7 Febr. In den avond van laatstleden Zondag is de policie in de woning van den heer *Blumenoother*, digt bij het Cristallen paleis, gedrongen. De huisheer en al de mannen, die zich te zijnent bevonden, zijn naar de gevangenis overgebragt, *omdat zij des Zondags gedanst hebben.*

CALIFORNIE.

Uit San Francisco loopen de berigten tot den 1sten Februarij; wat Californie zelf betreft, zijn zij van belang ontbloot; omtrent Neder-Californie en de expeditie van kolonel *Walker* evenwel zijn zij belangrijk. Deze expeditie, die in den beginne slechts 47 avonturiers telde, bestaat thans uit verscheidene honderd mannen; zij heeft nog geene hinderpalen ontmoet, en hare voorloopige regering heeft zooveel zelfvertrouwen, dat zij de aanhechting van den nieuwen staat Sonora heeft gedeclareerd, die even als de andere aan de Mexicaansche confederatie zal moeten ontnomen worden. — Aangemoedigd door den gunstigen uitslag, maken anderen zich gereed het voorbeeld van *Walker* te volgen. Naar men zegt, stond *Raoussot de Boulbon* op het punt aan het hoofd van eene kolonne van duizend à vijftien honderd Franschen een inval in Sonora te doen. Al die tijdingen schijnen veel nadeel toegebragt te hebben aan het tractaat van den heer *Godsden*, de Amerikaansche bladen voeren daartegen eene levendige polemiek en beweren dat het beter zou zijn kolonel *Walker* en anderen te laten handelen, dan 15 millioen dollars aan de regering van *Santa Anna* te geven.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Men leest in den *Zuid-Afrikaan* van den 26, en 30 Januarij, 9 en 27 Februarij jl.:

Met leedwezen vermelden wij, dat een persoon met name *Joseph Dicks*, op II. Zaturdag morgen door een slang gebeten, en in den nacht van dienzelfden dag is overleden. Het blijkt dat de ongelukkige persoon zijn wagen had ontspannen op eene plaats Zig-zag genaamd, aan de andere zijde van Robey's of Manley's Vlakte, en zich ter ruste had neergelegd, wanneer hij door een slang in de knie werd gebeten, die in zijn broek was opgekropen: hij sprong op, doodde de slang, reed met zijn wagen naar Robey's, en zonk aldaar afgemat neder. Het ongeluk gebeurde omtrent te 11 uren in den morgen, en zoo snel was de werking van het gif, dat hij voor 8 uren sprakeloos was en kort daarna overleed. De slang was zeer dun en klein, omtrent 8 duim lang, (welligt een nachtadder) en de beet veroorzaakte weinig of geene verkleuring op de plaats.

— Een verschrikkelijke moord werd te Pietermauritzburg gepleegd aan eene vrouw van een schoenmaker met name *Thomson*, die haren man had verlaten en eenigen tijd geleefd had als de bijzit van een man met name *Anderson*. De moord werd gepleegd op of omtrent 3 uren in den namiddag van den 14 dezer. Het blijkt dat *Anderson* getwist heeft met een man, die of in hetzelfde huis woonde, of hetzelve nu en dan bezocht. In zijne drift (zooals men zegt met een sabel) bragt hij den man een slag toe, die denzelven echter wist te ontwijken en uit het huis vlugtte. Terugkeerende vond hij *Anderson* bezig het hoofd en den nek van de vrouw met water te betten. Hij zag dadelijk, dat zij dood was, en zeide *Anderson* dat hij haar had vermoord, en gehangen zoude worden. *Anderson* van de zaak bewust, nam een zuigeling van de overledene op (omtrent vijf weken oud) en verliet het huis. De andere personen gaven de zaak terstond aan, en *Anderson* werd naar het gevangenhuis gebragt, en is volkomen overtuigd van de hoofdmisdaad. Eene diepe snede was aan den hals van de overledene toegebragt, en naderhand had de moordenaar haar de hersenen met een knopkirie verpletterd. Zoowel de moordenaar als het slagtoffer waren gedurende den dag beschonken. *Anderson* deed eenige maanden geleden een geweldigen aanslag op zijn leven en onlangs deed hij een moordadigen aanval op den man van dit zijn slagtoffer. Het schijnt een man te zijn van ontembare driften zoowel als van een losbandig karakter.

— Voorleden week vielen 30 Boeren een Boschjesmans Kraal aan op den top van eenen berg nabij de Caledon *Thoba Patchia*. De heer *Sephton* en de heer *Strachan* waren aan het hoofd. De Commando was op den top des bergs met het aanbreken van den dag en juist toen de partij bezig was om schikkingen te maken, begonnen de honden te blaffen. Hierop kwam een Boschjesman te voorschijn om te zien wat er gaande was. Hij werd dood geschoten. Dadelijk werd het vuur der Boeren hevig en algemeen. De Boschjesmans hielden een bui van giftige pylen en geweerschoten gaande. Vijf ontkwamen. Het geschiet hield nu op aan den kant der Boschjesmans. Een vrouw hield een gestadig vuur op de Boeren gaande, ofschoon hare vrienden dood rondom haar lagen. Het tooneel was spoedig afgeloopen. Men vond dat 19 personen (mannen, vrouwen en kinderen) gedood waren. Twee kinderen werden nog levend in de hutten gevonden. De heer *Strachan* nam er een en de wed. *Botman* heeft een ander gekregen.

Dit bloedig schouwspel, verschrikkelijk als hetzelve moge schijnen voor personen op eenen afstand, komt ons voor niet anders te zijn dan eene vreeselijke noodzakelijkheid. Acht paarden van den heer *Sephton* en 19 ossen van den heer *Van Tonder* werden in het bezit der roovers gevonden. Een Commando gaat binnen kort uit tegen een andere kraal aan de Kafferrivier.

— Met den post van ll. Donderdag zijn de volgende berigten ontvangen door den heer *B. Norden* en andere personen in deze stad:

Burgersdorp, 17 Februarij 1854.

Waarde Heer! Uw naam in de Kaapsche couranten gezien hebbende, in verband met eenige pogingen ter ontdekking van goud, maken deze pogingen, naar mijn inzien, u geregtigd tot het narigt dat het in de Souvereiniteit gevonden is, binnen 4 mijlen van Smithfield, in het Caledon district, fijn in hoedanigheid, en belovende aanmerkelijk te zijn in hoeveelheid. Smithfield is ongeveer 60 mijlen van dit dorp gelegen. Vele menschen hebben de goudvelden bezocht, en de daadzaak is buiten twijfel. Het goud wordt gevonden in kwartz; zwaarste stuk 88 greinen. Het gerucht noemt een van meer dan een once. Er zijn hier vele menschen met de Kaapstad verbonden, en de ontdekking zal met dezen post aan de gansche kolonie bekend gemaakt worden; maar ik meende dat gij zoo spoedig als iemand anders daarmede moest bekend gemaakt worden, en dat gij meer vertrouwen zoudt stellen op het nieuws der ontdekking, indien hetzelve bevestigd werd door

Uw onderdanigen Dienaar,
GEORGE LIVINGSTONE.

(*Naschrift tot eenen brief d. d. Smithfield, Raadhuis 10 February, verzonden te 1 p. m.*)

Groote opgewektheid; een ander stuk goud is juist gevonden, wegende 52 greinen. Gouddelvingen binnen 8 uren van Aliwal. Twee monsters van korrels naar Graaff-Reinet gezonden per post.

(*Een andere brief van Aliwal.*)

Ingesloten twee goud-korrels, juist aangekomen voor dat de post gesloten werd.

Goud is ontdekt binnen weinige uren van hier en Smithfield. Dat dit de waarheid en geen bedrog is, is bijkans ongelooflijk, maar gij zult het ontwaren door de monsters welke ik insluit. Klompjes, bevattende van 20 tot 50 greinen, zijn ontdekt, liggende op de oppervlakte. Er heerscht groote opgewektheid, en eene partij van 6 personen vertrekt op dit uur naar de goudvelden. Er bestaat geen twijfeldat groote hoeveelheden ontdekt zullen worden zoodra men in ernst zal beginnen te graven, en vooral met ervaren menschen om het toezigt te houden.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven, 10 Maart. Voorwaarts, J. van Delft, v. Batavia n. Rotterdam.

11. Jacobus, E. J. Kok, v. Batavia n. Rotterdam.
12. Brouwershaven, P. Jansen, v. Batavia n. Rotterd.
15. Erasmus, H. F. Scharper, v. Batav. n. Rotterd.
17. Fop Smit, K. J. Swart, v. Batav. n. Rotterd.

Hellevoetsluis, 11 Maart. Drie Gebroeders, L. J. Wilhelmie; Alfred, J. Hamann, beiden v. Batavia.

Texel 9 Maart. Generaal List, K. Latjes; Susanna Geertruida, D. Steenveld Sz., beiden v. Batavia.

10. Jacqueline en Elise, O. de Haas, v. Batav. l. v. Falmouth.
13. Estafette, D. Hofker, v. Banjoewangie.
16. Van Galen, J. R. Smit, v. Banjoewangie. — Peking, K. H. Leonhard, v. Calcutta.
19. Anna en Christina, J. C. Joon, v. Padang. — Herman de Ruijter, P. J. Fijnt, van Batavia.

Vlissingen, 10 Maart. Hebe, H. Fleetwood, v. Pad. n. Antwerpen.

Vertrokken.

Hellevoetsluis, 7 Maart. Pantalon, M. F. Remmers, n. Londen.

12. Schoonderloo, A. F. Marmelstein, n. Londen.
14. Elise Susanne, T. Cars Tzn., n. Batav. — Neerlands Koningin, E. Vonck, n. Swansen. —, Koophandel, G. F. Haijen, n. Wick.
17. St. Helena, R. Sterkenburg; Juno, J. O. Kluin, beiden n. Londen.
19. H. Vincentius van Paulo, K. H. de Groot, n. Hartlepool. — Vriendschap, F. W. S. Schuchard; Christiaan Huijgens, A. J. Ihlower, beid. n. Londen.

Texel, 17 Maart. Ambarawa, J. Buijkes, n. Melbourne en Sydney. — Snelheid, J. J. Gorter; Willem de Clercq, P. Ouwehand, beiden n. Batavia.

Zeilklaar.

Nieuwepiep: Magdalena, A. P. Klein, n. Batavia. — Anna Maria Wilhelmina, C. G. Fischer, n. Liverpool.

Vreemde Havens,

Londen. 6 Maart. Rijswijk, Bijl, v. Rotterd., in lad. n, Melbourne.

9. Bulgersteijn, Maas, v. Rotterd., in lad. n. Sydney.
10. Pantalon, Remmers, v. Rotterd. in lad. n. Port-Adelaïde.
13. Jeannette Philippine, van der Mey, n. Adelaïde.
15. Schoonderloo, Marmelstein, v. Rotterd. in lad. n. Sydney.
19. Juno, Kluin, v. Rotterd.
20. St. Helena, Steckenburg,; Vriendschap, Schuchau, beid. v. Rotterd.

Deal, 7 Maart. Carolina Agnes, Feguson, v. Rotterd. vertrok den 14den n. de Kaap de Goede Hoop.

16. Neêrlands Koningin, Vonck, v. Rotterdam n. Swansea.

Bij *Singels* 16 Maart. Jeannette Philippine, van der Mey, n. Adelaïde.

Cowes 2 Maart. Amasis, Feijen, (v. Londen) n. Geel.

17. Anna Charlotta, Schmidt, v. Batav. n. Hamb.

Liverpool 4 Maart. Henricus Gerardus, de Boer, v. Amsterd. in lad. n. Adelaïde.

5. Nieuw-Lekkerland, Hoffman, n. Melbourne.
13. Generaal Michiels, Koning, (voor wijlen Verstraeten), v. Whampoa.

Swansea 14 Maart. Lammechina Elisabeth, Gersen, v. Rotterd., vertrok den 19den n. Hongkong.

Elseneur. 10 Maart. Emma, Lundt, v. Canton, n. Kopenhagen.

Bordeaux 13 Maart Pacifique, Davids, v. Java.

Schepen in Lading.

Rotterdam, naar Batavia, Samarang en Soerabaya, Jacatra, T. Buys Jzn., naar dito en Soerabaya, Europa, H. Poort, naar Sydney (N.Z.-W.), Canton, H. J. Tweehuys.

Amsterdam, naar Batavia Jacoba en Christina, J. C. Berk, naar dito en Samarang, Tweelingzuster, W. P. Carst. naar dito, dito en Soerabaya, Goede Verwachting, F. H. Zeylstra, dito en dito, Vier Gebroeders, G. F. Wiegmink, naar dito, dito en dito, Zeevaart, J. A. Knaap, naar dito, dito en dito, Willem Daniel, T. de Meester, naar Samarang en Soerabaya, Staats Baud, T. de Jong, naar Soerabaya en Passoeroewan, Hermine Marie Elisabeth, U. Bonjer, naar Melbourne en Sydney, Willem Eggerts H. Faber, naar dito en dito, Jacqueline en Elise, O. de Haas.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 21 *Maart*. Sedert ons vorig berigt is onze goederen-markt door den politieken toestand van Europa in eene gedrukte positie blijven verkeeren. Bij voortduring ontbrak het aan allen speculatiegeest, terwijl voor behoefte alleen het dringend benoodigde gekocht werd; bovendien zijn de verzendingen geheel onbelangrijk geweest. Deze staat van zaken oefent natuurlijk eenen nadeeligen invloed uit op de prijzen van bijna alle artikelen, een van aankoopen van eenig belang tot stand te brengen zou men zich eene niet onbelangrijke vermindering moeten laten welgevallen.

Koffij. Het artikel is in de laatse 14 dagen nagenoeg onveranderd gebleven op 30 a 30½ c. voor ord. en goed ord. Maatschappij-Java, tot welken prijs echter alleen voor dringende behoefte gekocht werd, en ofschoon door de houders niet dringend wordt aangeboden, zouden grootere partijen tot deze prijzen niet te verkoopen zijn. Van particulieren aanvoer werden afgedaan 1647 bn. Java, per *Batavier*, tot 30 c.

Thee bleef, in afwachting der veilingen, zonder eenigen omgang, doch goed gesouteneerd.

Suiker. Na den afloop der veiling van Java-Suiker te Amsterdam gehouden, heeft men 810 can., per *Jeannette* zeilende, tot *f* ½ onder veilingsprijs afgedaan. Eenige dagen vóór de veiling had nog eene afdoening plaats van 1400 cranj. per *Cecilia*.

Rijst. De markt is in eene gedrukte positie gebleven, en het artikel vindt steeds alleen voor de consumtie eenigen aftrek. Behalve de afdoeningen van 2195 bn. Java-Tafel, per *Mary Montagne*, 3133 bn. dito, per *Malvina Vidal*, beide tot *f* 11 en 400 bn. Java per *Mentor* a *f* 10 zijn geene omzettingen uit de eerste hand te vermelden. In de prijzen is overigens weinig verandering.

Specerijen. Bij voortduring geven deze artikelen niet de minste aanleiding tot zaken, en door volslagen gebrek aan vraag ontbreekt het aan allen omzet: op 24 dezer zullen 445 fardeelen beschadigde Java-Kaneel in veiling verkocht worden.

Droogerijen. Campher onveranderd. De prijs is nominaal, van Japansche 70 c., van Chineesche 63 c. — Cubeben. Het partijtje per *Emigrant*, afwijkende soort is tot geheim gehouden prijs verkocht. Hooije kwaliteit blijft tot 75 c. aan de markt. — Star-Anijs is lager, te Amsterdam zijn 100 kn. in veiling tot 50 c. verkocht. — Rad. Galanga vast op *f* 16. — Lange Peper blijft gevraagd; 83 bn., per *Alfred* gearriveerd zijn nog niet aan de markt gebragt. — Cassia Lignea stil, maar vast op prijs; kistjes zijn niet onder 82 c., en matjes onder 80 c. te koop. — Cassia Lignea Vera. De opkomende orders voor gewone soort zijn gemakkelijk a 34 c. te effectueren. Voor Tigablas werd 48 c. betaald, en is bijna geheel uitverkocht. — Geconf. Gember blijft 70 a 75 c. naar kwaliteit te koop. — Gum Damar nominaal 45 c. — Gum Elasticum flaauw. In loco is a *f* 51 verkocht, ook werden nog zeilende partijen afgedaan, waarvan de besteedde prijzen geheim zijn gehouden. — Schildpad en Paerlmoerschelpen. Men is in afwachting der veiling van 22 dezer door de N. H. M. te houden. — Bindrotting blijft flaauw gestemd, 23 dezer is bij veiling bij de N. H. M. Bij particulieren zijn verkocht; 2300 bossen, per *Emigrant*, a *f* 8½, en 2547 bossen, per *Mary Montague*. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 168,339 bossen en bij particulieren 18,980 bossen.

Banca Tin. Dit artikel bleef sedert ons laatste berigt zonder handel, en de notering van *f* 75 is slechts als nominaal aan te merken.

Huiden. Tegen 11 April zijn 16,569 stuks Calcutta, directe aanvoer per *Rijswijk*, in veiling aangeslagen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Mei	5	Engelsch	Lady Amherst	D. Reid	Melbourn	3 April	Singapore.
»	—	»	Hoper	Dewar	»	5 »	»
»	—	Nederlandsch	Wilhelmina	J. C. v. d. Zweep	Batavia	1 Mei	Rotterdam.
»	6	Engelsch	Seaton	F. Warnar	Melbourn	27 April	Singapore.
»	—	»	Island Queen	A. P. Porter	Hongkong	5 »	Australie.
»	—	»	Couriranto	W. Flanwagare	Singapore	8 »	Liverpool.
»	—	»	Martaban	R. Brown	Melbourn	14 »	
»	—	»	Wynstay	C. M. M. Langlen	Whampoa		Londen.
»	—	Nederlandsch	Willem I	J. J. Niedfeld	Batavia	8 April	Amsterdam.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Mei	6	Nederl. Indisch	Koningin der Nederlanden	Curtis	Samarang	5 Mei	Maclaine, Watson en co.
»	—	Nederlandsch	Agneta	W. N. Crap Hellingman	Cheribon	4 »	B. Koperamit en co.
»	—	»	Zuid Holland	de *Boer*	Geelong	28 Maart	G. Suermondt en co.
»	—	»	Clio	W. ter Haar	Samarang	1 Mei	Haager en Schuurman.
»	—	Nederl. Indisch	Naga Laut	J. Winter	»	2 »	John Pryce en co.
»	—	Nederlandsch	Resident van Son	F. C. *Bauditz*	Soerabaya	28 April	B. Koperamit en co.
»	—	»	Dorothea	A. van der Kolk	Port-Philip	5 »	de Weerdt, Ruyl en co.
»	7	*Z. M.*	st. Batavia	luit. t/z. 1 kl. v. Bieseliek	Singapore	4 Mei	
»	—	Nederl. Indisch	st. Ambon	Hugenholtz	Pontianak	4 »	B. Koperamit en co.
»	—	Nederlandsch	Harriet	J. C. Ross	Cocos-eiland	26 April	
»	—	Nederl. Indisch	Tatus *Banjermaas*	Sarif Abdulla	Blinjoe	24 »	D. N. Buys en co.
»	—	Zweedsch	Superior	A. Callenberg	Melbourne	4 »	Metzendorf, Wilmans en co.
»	8	Nederlandsch	*Beurs van Rotterdam*	Veenstra	»	3 »	
»	—	»	Margaretha Johanna	M. Schou	Passoeroean	3 »	Paine, Stricker en co.
»	—	Nederl. Indisch	Almansoor	Said Habarsy	Palembang	24 »	Coulster.
»	—	Fransch.	le Primoguet	A. Keruzore	Melbourne	21 »	Bahre en Kinder.
»	9	Nederl. Indisch	Ellen	J. C. Lebert	Samarang	26 Maart	John Pryce en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei	7	Nederlandsch	Abel Tasman	J. Hensing	Rotterdam.
»	—	»	Generaal Michiels	D. de Wilde	Samarang.
»	—	Nederl. Indisch	Tartar	Simpie	Pecalongan.
»	—	Zweedsch	Excellent	Lechen	China.
»	—	Engelsch	Jacatra	F. Alton	Soerabaya.
»	8	Nederlandsch	Jacoba Helena	J. M. Pfeil	Rotterdam.
»	9	Z. M.	schoener Aruba	luit. t/z. 2 kl. G. W. F. Moeth	Naar een Kruistogt.
»	—	Nederl. Indisch	stooms. Banda	F. H. *Schmidt*	Soerabaya.
»	—	Nederlandsch	Lewe van Nijenstein	R. H. Borchers	Hamburg.
»	—	Belgisch	India	J. G. Lansing	Soerabaya.
»	—	Engelsch	Metropolis	C. Lange	Singapore.
»	—	Nederl. Indisch	st. Koningin der Nederlanden	G. R. Curtis	»
»	10	» »	stooms. Ambon	F. A. *B.* Hugenholtz	Padang.
»	—	Nederlandsch	Otto	P. Fleas	Nederland.
»	—	Z. M.	stooms. *Batavia*	luit. t/z. 1 kl. J. W. van *Bieseliek*	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Orion *	G. M. Berghorst		B. Koperamit & co.
»	Java *	van Dam		»
»	Resident van Son *	F. C. Bauditz	Rotterdam	»
»	Agneta *	Crap Hellingman	Amsterdam	»
»	Clio	ter Haar	»	Haager en Schuurman.
»	Julia	Tryssen		Tiedeman en van der Burg.
»	Hugo Grotius	J. Glazener		»
»	Margaretha Johanna	M. Schou	Nederland	Paine, Stricker en co.
»	Dorothea *	van der Koek	»	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Adm. v. Kingsbergen	A. Glazener		G. Suermondt & co.
»	Koophandel	Dupain		»
»	Jeannette Cornelia	F. K. Feldman		»
»	Kenan Hasselaar	O. Lindeman	Rotterdam	»
»	Stad Schiedam	E. A. Wedu		»
»	Banka	Ten Ham		»
»	Zuid Holland	S. de *Boer*	Soerabaya	»
»	Jan van Galen	de Boer	Manilla	van Ommeren Rush en co.
»	Pylades	J. B. Perry		Maclaine, Watson en co.
Neder. Indisch	Hapheen	Naridin	Samarang.	John Pryce en co.
»	Naga Laut	J. Winter	Samarang	»
»	Sayan Maskoer	Moh. Amin	Soerabaya en Bandjermassing	D. N. Buijs en Co.
» »	Fatas *Banjermaas*	Sarif Bahosoean		»
» »	Almansoor.	Said Habassij	Cheribon	Coulster
» »	Faidoel Rachman	Said Abe	Soerabaya	»
» »	Alnoer.	Sech Baharmoes	Samarang	»
» »	Alnoear Salim.	Said Alkaf	Cheribon en Soerabaija	»
Engelsch	Eliza Hart.	Green		Adam en co.
Fransch.	Benjamin	D. Henry	Bordeaux	Busing, Schröder en co.
»	Le Primoguet	Keruzore		Bahre en Kinder.
Pruisch	Postdam	A. Riedel		»
Oostenrijk.	Splendido	G. Vising	China	Bahre en Kinder.
Bremer	Paulina	F. J. Reichert	»	Metzendorf, Wilmans en co.
Zweedsch	Prinses Louisa	O. Jansson	Stokholm.	»
»	Balder	Stromberg	Gothenburg.	»
»	Superuor	Callengberg	China	»
»	Julie	Bjorne	»	»

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een*.

Aangekomen Schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	28	N. I.	st. Macassar	Chevallier	Batavia.
»	29	Ned.	Henriette Geertruida	P. Buys	Soerabaya.
»	30	N. I.	Hap Eng	Tan Tjingkiat.	Riouw.
Mei	1	Ned.	Margaretha Johanna	M. Schou	Passoeroean.
»	2	»	Gouv. Gen. Duymaer v. Twist	Hoeksma	Batavia.
»	—	Eng.	Emigrant	Lewis	Emoy.
»	3	N. I.	st. Banda	Schmidt	Soerabaya.
»	—	»	st. Koningin der Nederl	Curtis	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	27	N. I.	Alnoer.	Sech Baharmoes	Batavia.
»	28	Ned.	Maria Magdalena	Popken	Soer. & Ned.
»	29	»	Phœbus	Beck	Soerabaya.
»	—	N. I.	Almansoor	Sarif Djahia	Sumanap.
»	—	»	st. Macasser	Chevallier	Soerabaya.
Mei	1	»	Naga Laut	J. Winter	Batavia.
»	—	Ned.	Clio	ter Haar	Bat. & Ned.
»	4	N. I.	st. Banda	Schmidt	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		Henrietta Geertruida	Buys	Nederland	B. Koperamit en co,
»		Margaretha Johanna	M. Schou	»	MacNeill en co.
»		Gouv. Gen. Duymaer van Twist	Hoeksma	»	Dorrepaal en co.
Nederl. Indisch		Louisa	Liem Boengiok		
»	»	Fathool Rachman.	Hadji Karim		
»	»	Bientang Anom			
»	»	Ellen	J. C. Lebert	Batavia	B. Koperamit en co.
»	»	Hoat Goan	Jap Soeboëe	Riouw	Gezagvoerder.
»	»	Hap Eng	Tan Tjing Kiat		
Serawaks		Boedjang Iskander	Kassan Amin		Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	28	Ned.	Sara Lydia	van der Tak	Batavia.
»	—	N. I.	Fathoel Rachman	Said Asegaf	»
»	—	Bal.	Semo	Crawford	Sumanap.
»	29	N. I.	stooms. Java	G. Batten	Batavia.
»	30	»	Bjoematting	Oei Boe	Balie (Amp.)
»	[illegible]		[illegible] Wadost	Sech Fagie.	Batavia.
Mei	1	»	st. Macasser	Chevalier	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	30	Ned.	Adelaar	L. A. J. Boulet	Ned. v. Bat.
Mei	1	N. I.	Salma	Said Habassy	Sam. v. Sum.
»	2	»	st. Banda	Smith	Bat. v. Sam.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		Van der Werf			
»		Zeemeeuw	P. C. Rosier	Nederland	Fraser Eaton en co.
Nederl. Indisch		Koempoel Mas	D. Duinker	»	Mackstra Gijsing en co.
»	»	Fatahool [illegible]	Kamalodin	Bandjermassing	Gezagvoerder.
»	»	Kiem Soeng [illegible]	Mohamat Said.	»	»
»	»	Hoksing	Tjoa Kow.	Balie	»
»	»	Fathal Han	Said Asegaf	Timor Koepang	»
Engelsch		Fathool [illegible]	Said Baälan	China	Tii Anie.
			Said Segaf	Balie	Gezagvoerder.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Banda:* de heeren *Ceres de Vries*. — *de Nys van Grolt*. — *Baumgardt*. — *Templeton*. — *Rüble*. — *Marquetier*. — *Meiberg*. — Mevr. de wed. *Bekker*. — raden *Maas*. — 3 militairen.

Met het Eng. schip *Metrapolis:* de heeren *H. Lange*. — *P. Cunningham en familie.*

Met het N. I. schip *Koningin der Nederlanden:* de heeren *Spengler*. — *Jaspers*. — *Swaving*. — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Agneta:* de heer *W. F. Hardé*.

Met het Zw. schip *Prins Carl:* Mevr. *Tarras*.

Met het N. I. schip *Naga Laut:* de heeren *C. J. Kaiser*. — *van Damme* en Mejufv. *van Damme*.

Met Z. M. stooms. *Batavia:* de heeren *D. F. Schaap* en echtgenoot. — *Valpergen*. — *van Beusechem* en familie. — *P. Silver*. — Mevr. *Ayras* en dochter. — Mejufv. *Maroqs*. — Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Ambon:* Mevr. *Ruel* en kinderen. — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Margaretha Johanna:* de majoor *K. A. Joekel* en familie. — de heer *H. F. Oelrichs* en familie. — de jonge heer *C. Jacobs*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Abel Tasman:* de heeren *H. D. van Palenstein Helderman* en kind. — *F. F. A. de Rochemont*. — 2 gepasp. en 1 gegageerde militairen.

Met het Ned. schip *Jacoba Helena:* Mevr. de wed. *Casteren van Cattenburch* en familie. — 2 gepasp. militairen.

Met het N. I. stooms. *Banda:* de heeren *G. van Hekking Colenbrander*. — *C. de Groot*. — *Moge Pous*. — *W. H. Brouwer*. — *J. J. van Limburg Brouwer*. — *G. Geissler*. — *G. W. Ottow*. — *F. W. Muller*. — *S. C. Martherus*. — *H. M. Baandes*. — *W. Jones*. — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

***Aan- en Uitvoer te* Batavia *van den 6 tot en met den* 10 *Mei* 1854.**

AANVOER.

Van Billiton en Indramaijoe per ned. ind. bark *Indramaijoe* gez. Couw Tjoeseng.

$299^{72}/_{100}$ pic. tin. *Reijnst en Vinju.*

Te Indramaijoe geladen.

2890 pic. rijst. 75 ps. bloempotten. *Tiedeman en van der Burg.*
424 pic. suiker. *Maatschappij v. Ad. en Lijfrenten.*
25 pakken chin. grofpapier. 6 pic. varkens dendeng. 2 do. rijst. 2 staande lampen. 1 trommel. *Gezagv.*

Van de Lampongs per praauw Lantja gez. Dah

200 pic. zw. dammer. 11 do. wit do. 85 boss. rotting. *Gezagv.*
30 » » » 4 » » » 40 » » *Ratelieven.*

Van Padang per ned. ind. schip *Pijlades* gez. J. B. Perry agenten Maclaine Watson en co.

2000 pic. koffij. $465^{40}/_{100}$ do. rotting. 1715 do. rijst. $191^{[illegible]}$ do. zw. peper. 13 do. witte dammer. $1^{10}/_{100}$ do. cassia. $5^{[illegible]}/_{100}$ do. was. 160 thails stofgoud. 2 paarden. *Agenten.*
20 pic. gomelastiek. 4 ks. inh. 8 dos. portwijn. *Order.*
195 keld. genever. $193^{[illegible]}/_{100}$ pic. zw. peper. $52^{[illegible]}/_{100}$ do. [illegible] do. buffelhoorn. $11^{35}/_{100}$ do. gomelastiek. $12^{[illegible]}/_{100}$ [illegible] muscaat. $4^{7}/_{100}$ do. foelie. $1^{18}/_{100}$ do. zwavel. [illegible] 27 st. planken. 6 kn. honig. 1 do. olie. [illegible]

Van Bantam per praauw Sampang gezagv. [illegible]

300 tonn. kalk. 2 ps. [illegible] *Thee Liong.*

Van Bantam per praauwen Sampang gezagv. Saijid en Maroedien.

10000 ps. arensuiker. 220 pic. rijst 2 do. uijen. 30 do. zw. peper. 15 do. gomelastiek. 2000 ps. eende eijeren *Ie Tamnio.*

Van Bantam per praauw Sampang gezagv. Kadam.

7000 ps. arensuiker. 2000 do. eende eijeren. 56 pic. rijst. *Sauw Tie*

Van Bantam praauw Sampang gezagv. Moekasien.

7000 ps. arensuiker. 140 pic. rijst. 40 do. zw. peper. 20 do. gom elastiek. 1 do. harst. 10 catt. olieph anstanden *Kay Tjoe.*

Van Cheribon per praauw Sampang gezagv. Kartiena.

$90^{83}/_{100}$ pic gambier bruto gew. 3 kn. diversen. *Thee Kiengseng.*

Van Cheribon per praauw Sampang gezagv. Leman.

20 corg. chin. schoenen. 1 kt. inl. broeken en baadjes. ½ pic droege visch 1 do. pataten. 4 do. lange peper. 1 do. buffelvet 1½ do. vitroiool. 7 do. rhenosceroshuiden. 6 ps. koperwerk. 16 pott. honig. 2 krandj. houtskoolen. 1 ton soija. *Tan Tengsan.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gezagv. Siedijem.

228 sakk. rijst. 200 ps. aardewerk. *Hoeksma.*

Van Pecalongan en Tagal per ned. ind. bark *Batavia* gezagv. Tan Ingok.

10 vs. chin. verf. 1040 pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
$694^{25}/_{100}$ pic. tabak 2 kn. led. gasveten. 49 pakk. chin. offerpapier. *f* 6300 zilveren specie. *Oeij Tiangdjoeng.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Alnoer* gez. Sech sehat Baharmoes

575 ps. java stroomatten. 15500 do. do. sigaren. $1^{60}/_{100}$ ps. del kat. garen. $9^{35}/_{100}$ pic. katjang. $1^{66}/_{100}$ do. vogelnestjes. 2 kt. 94 ps. java batik kleedjes. 46 do. do. do. sarongs. 36 do. do. do. slendangs. 30 do. do. do. doeken. 15 do. do. do. zijde do. 48 pr. do meubelen. 35 do. do. geborduurd. do. 154 do. schoenen. 2 stellen wagentuigen. 1 zadel. 2 ps. [illegible] 1 krandj. jav. [illegible] *Han Tjengsan.*
90 pic. zw. katjang. 40 kod. java geblangekleedjes. 18 pakk. chin. zijde linten. 1 do. do. offerpapier. 9 kod. java geb. [illegible] en kain pantjangs. *Order.*
6 kod. java gbl. leder. 100.000 ps. do. sigaren. *O. Ongadon.*
3 stell. bendietuigen. 4 dos. [illegible] tongen. 6000 ps. java sigaren. *de Beer.*
1 kt. $7^{15}/_{20}$ kod. java geb. sarongs. 5 do. idem lange kleedjes. 8 do idem slendangs. 16 ps. idem doeken. 1 kod. boegs. sarongs. 6 ps. java do. 10 do. do. soekin. 10 do. do. zijde doeken. 14 do. idem plangie. $4^{1}/_{2}$ kod. arab mutsen. 7 dos. led. fleschjes. 20 pakjes vergulde knoopen. 10 do. haar en hemdspelden. 40 kod. java batik doeken. 1 pak do. stroomatten. 1 do. schoenen. 1 kt. eur. 1 ong. katoen. 2 ledikanten. 1 kt. 22 kod. java gebl sarongs. 2 do. idem slendangs. 1 do. boeg. sarongs. 3 do. boeg. kelamkarie. 40 pr. inl. muilen. 1 pak java. geb. sarongs. 20 ps. arab mutsen. 32 dos. led. flesch. 1 kod. arab mutsen. 1 koperen pot madjemook-olie. *Seck Aboebakar Jubebie.*
57 stell. wagen en bendie tuigen. 71 ps. inl. zadels. 400 pr. muilen 12 ps. java bat. kleedjes. *Poerboijoto.*
1 kt. eur. tabak doosjes. 1 do. do. gedr. sarongs. 20 ps. datjins. 20 vs. chin. verf. 5 pak. do. offerpapier. 1 kt. do. champignons. *The Soei.*
5 kn. glaswerk. *Gusprich.*
2 » tuigen. *van Leeuwen.*
320 pr. java muilen. 5 stell. bendietuigen. *Hadjie [illegible]*
3 tromm. provisien. 1 pak matjes. 1 do. madr. [illegible] *A. Beek.*
3 kod. java zijde plangie. 3 ps. arab tulbanden. *Seck [illegible] Jangs.*
$5^{3}/_{20}$ cod. java matjes. $1^{1}/_{2}$ do. batik kleedjes. 2 do. do. Kopen kommen. 40 pakken java stroomatten. *Sengrodjojo.*

UITVOER.

Naar Anjer per praauw Blaminagka gez. Salikam.

25 ps. eur. ong. katoen. 20 do. do. wolle dekens. 3 do. do. gekep katoen. 1 kt. 7 ps. eur. chitsen. 2 do. cattjie linnen. 14 do. do. slendangs. 3 do. do. ginghams. 10 ps. batv. zw. katoen. 1 corg. do. batik slendangs. 3 do. do. tanah do. doeken. 3 do. do. batik do. 3000 ps. java sigaren. *Sech Salim.*
$1^{4}/_{20}$ corg. tanab. batik doeken. 10 ps. batv. zw. katoen. 14 do. bat. slendangs. 1 corg. madr. chitsen. 1 ps. do. battjie linnen. 8 do. do. chitsen. 5 ps. do. wit katoen. 3 do. do. chitsen. 2 do. do. ginghams. 11 ps. eur. chitsen. 1 do. fr. do. 2 do. geel katoen. 10 do. eur. lange kleedjes. *Intje Akiel.*
3 ell. eur. rood laken. *f* 3500 zilv. specie. *Yong Asseng.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Jatie Lieng* gez. A. de Wolff.

1 bl. en 12 kn. eur. longcloths. $86\frac{1}{2}$ pic. benzoin. 30 kn. bamb. kammen. 2 do. chin. zwartsel. 134 ps. do. leksteenen. 58 krandj. kommetjes. 6764 pakk. kommen en borden. 49 ijzere braad pannen 640 zakk. witte dammer. *Lim Bou.*

Naar Manilla per ned. schip *Nijverheid* gez. E. L. Kerkstra agenten Maclaine Watson en co.

12 kettingen. 11 ankers. 13 bn. garen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Ceres* gez. M. Mellema agt. G. Suermondt en co.

90 pic. rotting 3591 do. rijst. 2799 do. suiker. *Agenten.*
2 vn. brood uit entrep. *Radijs.*

Naar Samarang en Soerabaija per ned. ind. schip *Maria Elize* gez: M. v. d. Putte agt. E. Moormann en co.

Lading voor Samarang aan boord gebl. van Nederland.

101 keld. en 3 ankers genever. *Tiedeman en van der Burg.*
13 coll. kramerijen. 6 bn. en 179 kn. manufact. *Agenten.*
2 bossen bandijzer. 1 kt. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. manufact. *Anderson Tolson en co.*
2 » » *v. Ommeren Rueb en co.*
2 » brandewijn, *de Fiennes.*
1 vt. rolpens. *de Weerdt Rayl en co.*
1 » en 1 keld. lijnolie. *Gering.*
1 fust. *Waitz Stuve en co.*
22 machines. 12 kolommen. *Reijnst en Vinju.*
1 kt. sigaren. *Vluming Kiebert.*

1 kt. koopmanschapp. 3 do. inh. 1 rijtuig. 2 do. hemden. 6 bn. rood garen. 1 kt. manufact. 12 vn. wijnazijn. 100 do. boter. 220 do. 2 do. eng. vruchten. 1 kt. medicijnen. 8 do. koopmanschapp. 1 do. diversen. 1 do. kleederen. 1 do. pijpen. $2/_2$—$2/_4$ pijp. $26/_4$ kn. wijn. 1 kt. reukwerk. 2 do. bier. 1 do. tafelkleeden. 5 do. wijn. 7 do. provisien. 1 blikke tromm. zijde. 2 kn. diversen. 1 do. boeken. 24 do. manufact. 41 do. provisien. 100 md. bier. 13 kn. koper. 3 coll. diversen. 1 vt. oker. 1 kt. specie. 1 pak boeken. 5 do. dekens. 1 do. en 3 ks. calicots. 2 ks. molens. 4 vn. en 1 pak verfwaren 2 kn. kramerijen. 1 do. koopmanschappen. 8 do. manufact. 1 do. boeken. 5 bn, manufact. 22 kn. en 1 vt. koopmanschappen. 80 keld. 10 pull. lijnolie. 100 mandjes. 50 vn. bier 100 do. boter. 4 do. haring. 2 kn. banket. 12 vn. en 3 ks. koopmanschappen. 3 do. rozynen. 1 do. divers. 12 do. dranken. 48 do manufact. 2 do. provisien. 50 vn. boter. 1 kt. manafact. 15 do. en 5 vn. ijzerwerk. 7 kn. wapenen, 50 do. wijn. 65 do. glaswerk 6 do. manufact. 2 do. kantoorbehoeften. 1 do. drukletter. 1 do. messen. 3 do. papier. 1 do. boeken. 1 do. pafumerien. 50 keld. lijnolie. 27 ks. kaas. 3 do. hammen. 50 vs. boter. 5 kn. koopmanschappen. 52 do. glas en aardewerk. 11 do. glas. 3 do. tapijten. 1 do. inh. 1 brandkast. 10 do. kramerijen. 1 do. divers. 16 kn. 8 vn. ijzer. 7 md. min. water. 1 kt. kramerijen. *aan boord gebl. Lading.*

50 vs. boter. 1 ks. kramerijen. 38 do. roodewijn. 300 do. brandewijn. 2 do. meubelen. 300 vs. boter. 3 ks. manufact. 1 do. inh. 1 rijtuig. 6 do. wijn. 1 do. likuer. 1 do. staal. 2 do. pijpen. 1 do knoopen. 42 do. koopmanschapp. 1 do. boeken. 2 do. rum. 1 do manufact. 4 do. divers. 12 do. manufact. 50 hammen. 1 ks. vleesch 1 do. saucijsen. 25 vs. rolpens. 2 ps. vleesch. 300 vs. boter. 1 do. haring. 8 ks. manufact. 6 do. glaswerk. 1 do. plaatwerk. 1 do. geweren. 125 vn. bier. 84 kn. en 3 coll. koopmanschappen. *aan boord gebl. Lading.*

2 rijtuigen. *Gouvernement.*

Naar Soerabaija per ned. schip *IJstroom* gez. N. D. Steenveld agent. Pitcairn Syme en co.

21 stukk. en 5 kn. machinerien. *Agenten.*
1957 stukk. ijzer. 13 coll. manufact. *Martin Dijce en co.*
100 pakk. vilt. *Adam en co.*
261 platen. 99 stukken. 350 do. geel koppijpen. 10 vn. ijzerwerk. *Ceres de Vries.*
3000 ks. zeep. 68 mand. aardewerk. 30 kn. koper. 4 vn. spijkers. *Anderson Tolsen en co.*
35 kn. manufact. *Gohing* [illegible]
8 » « *Kingdom.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Liverpool.

Naar Manilla per ned. schip *Johanna Maria* gez. J. C. Lupcke agt. v. Ommeren Rueb en co.

15 md. bier. *aan boord gebl. lad. van Rotterdam.*
6 bn. roode garen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
2 vn. spek uit entrep. *Plump.*

Naar Samarang en Soerabaija per ned. schip *Anjer* gez. Esinck. agt. Paine Stricker en co.

42 kn. katoenen. *E. Moormann en co.*

13 kn. bier. 15 vn. boter. 2 kn. sigaren. 6 do. eng. goederen. 2 vn. haring. 1 kt. inh. 1 rijtuig. 28 do. eng. goederen. 1 vt. haring. 75 md. min water. 100 vs. boter. 3 kn. kazen. 2 do. banket. 1 do. gerooktvleesch. 10 vs. boter. 1 kt. hammen. 1 do. doeken. 12 vs. boter. 3 kn. bier. 3 do. wijn. 8 md. min. water. 1 kt. prov. 110 keld. 16 fusten. 70 md. 15 kn. 101 vn. en 50 gedekte md. 26 tonn. koopmanschappen. 22 bn. koffij zakken. 15 oxh. azijn. 13 coll. koopwaren. 16 vn. wijn. 40 vn bier. 1 kt. parfumerien. 4 kn. papier. 30 vn. bier. 10 kn. manufact. 4 coll. koopmanschapp. 15 ks. elixer. 88 kn. en 20 pijpen bier. 200 vs. boter. 5 ks. zuren. 2 coll. rolpens. 2 ks. zalm en groentens. 10 do. elixer. 8 do likeur. 25 md. min. water. 30 ks. kaas. 25 hammen. 10 ps. ger. vleesch. 3 coll. visch. 5 ks. likeur. 8 kn. provisien. 2 do. kramerijen. 3 do. koperwerk. 2 do. laken. 32 do. aardewerk. 7 do. glaswerk. 1 do. koopmanschapp. 200 vs. haring. 8 vn. knikkers. 6 kn. leijen. 7 do. banket. 1 do. kramerijen. 14 do. glaswerk. 1 do. kaarten. 1 do. stalen pannen. 2 do. papier. 4 do. likeuren. 2 do. ijzeren ledikanten. 2 kn. brand kasten. 1 do. manufact. 1 do. aardewerk. 2 kt. manufact. 260 vn. bier. 55 kn. glaswerk. 250 vs. boter. 10 md. champagne. 1 blikken doos epauletten. *aan boord gebl. lad. bestemd voor Samarang.*

4 kn. meubelen. 1 do. beschuit. 1 do. inh. 1 lessenaar. 26 do. bier 6 do. meubelen. 2 do. hoeden. 6 do. manufact. 16 do. eng. goederen. 26 vs. groenten. 11 vs. rolpens, 5 do. worst. 14 kn. prov. 10 vs, bier. 125 do. verfwaren. 50 keld. olie. 20 kn. calicots. 15 oxh. wijn azijn. 4 ks. meubelen. 110 vs. boter. 3 kn. kaas. 2 do. hammen. 25 do. koper. 10 vs. kop. spijkers. 8 coll. koopmadschapp. 115 md. min. water. 71 coll. provis. 2 kn. hammen. 1 do. worst, 1 do. vleesch. 1 do. saucijs. 1 md. rolpens. 1 vt. haring. 1 kt. divers. 1 do. modewaren. 80 do. koopwaren. 30 vn. krijt. 10 rood aard. 10 do. geeloker. 10 do. zwartsel. 3 keld. vernis 1 k.. verfwaren. 1 do bascule. 20 kn. katoenen. 200 vs. boter. 1 kt. tongen. 6 do. banket. 6 do. zuren. 2 do. provisien. 125 vs. boter. 5 ks. 50 do. bier. 132 coll. provisien. 1 kt. koek. 10 vs. specie. *aan boord gebl. lad. bestemd voor Soerabaija.*

Naar Bantam per praauw Kollek gezagv. Madassan.

13 pakj. eurp. rood kat. garen. 11 do. wit do. 1 ps. rood katoen. 1 do. ongbl. do. 1 doz.. en 2 ps. chin. zijde doeken. 4 ps. jav. katoen do. 1 do. batav. bat. tjoekien. 1 do. kat. lange kleedjes. 1 do. eurep. chitzen. 2 riem holl. papier. *Gezagvoerder.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Adjier.

20000 gez. kemboong. 2 ps. stale pannen. 10 pik. gambier. 6 kn. thee. 2 pakk. stroolamppitten. *Ie Tamnio.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Banie.

50 pic. java tabak. 6 kraudj. aardew. 2 do. chin. provisien. 5 ps. houten sierie doozen. 8 do. bamb. toedoengs. 2 riem holl. papier. 230 ledige zakken. *Tio Auw.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Priwan.

130000 st. gez. kemboongs. 14 zakk. katjang. 1 krandj. div. kramer. 50 catt. inl. medicijn. 100 ps. ledige zakken *Oeij Keng.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Norahiem.

1 ton teer 1 keperen pan. *Tjen Atjoe.*

Naar Indramaijoe per praauw Sampang gezagv. Madien.

26 pic. olie. 13 pakk. europ. garen. 30 catt. kaarsen. 3 ps. chin. gaaslinnen. 4 doz benteng bamb. hoeden. 100 pakjes chin. speelkaarten. *Tan Oe.*

Naar Indramaijoe per praauw Sampang gez. Siedien.

4 ps. rood kat. garen. *Said Mohamat Atjdiet.*

5 kn. eur. gew. katoen. 15 roll. en 1 pak chin. zijde. 22 ps. europ. rood kat. 50 doz. doeken. 434 ps. div. chitzen. 25 do. ginghams 3 roll. kat. fluweel. 3 corg. slendangs. 5 ps. broekengoed. 60 do. europ. wit longcloths. 10 do. mouseline. 10 do. doerias. 1 baal do. welle dekens. 160 catt. was. 5 vs. boter. 3 kn. eur. wit kat. 14 riem holl. papier. 20 ps. eur. rood katoen 1 do. naaigaren. *Saie Mohamat Arfan.*

13 kn. eur. wit katoen. 1 baal do. kat. garen. $13\frac{1}{2}$ corg. batav. zwt. katoen. 10 do. serasa sarongs 3 pic was. 1 zak. salpeter. 2 roll. kaijer touw 10 doz. brandewijn. *Tjo Eng.*

Naar Tagal per praauw Broekoetan gez. Prewal.

15 ps. eur. rood kat. 12 corg. do. sarongs. 6 kn. do. madapollams. 2 krandj. en 50 doz. do. aardewerk. 3 pic. zwt. peper. 40 kn. zeep. 1 vat roode aarde. 1 pr. chin. tafels. 6 pic. corianderzaad. 4 do. comijnezaad 3 pr. chin. lanthaarns. 2 doz. ledere brieventassen. *Suuw Tianseng.*

Naar Pecalongan via Cheribon per ned. ind. bark *Paschan.* gezagv. Tan Pikgiok.

184 stav. zw. ijzer. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. glasw. 1 tromm. diversen. *van Ommeren Rueb en co.*
$\frac{1}{2}$ pijp cognac. 2 kn. wijn. 1 vt. meel 4 kn. en 1 mand provisien. 1 pak schrijfbehoeften. 50 ℔ jagtkruid. *v. d. Broek en co.*
90 pic. niela. 80 catties agar agar. *Tan Koksoen.*
2 kn. vrucht. op water. 1 do. do. op brandwijn. 3 do. do. azijn. 1 do. do. op stroop. *L. Platon.*
4 kn. europ. cambricks. 2 do. do. doeken. 6 do. ongebl. katoen. 2 do. madapollams. 25 catties europ. ghie. *Seeh Mohaumat Arfan.*
3 kn. mousselinnen. 6 do. madapollams. 3 pic. was. 1 vat spijkers. *Sech Achmut bin Aboet bin Soenkar.*
8 kn. madapoll. 25 doz. europ. doeken. 25 do. pleete lepels. 13 ps. batav. kopere kommen. 2 kn. mousselinnen. 2 do. eur. chitz. 8 pic. was. 2 baal eur. kat. garen. *Said Mohamat Aydiet.*
3 kn. wijn. 3 vn. bier en provisien. 1 kist zuren. 2 do. vruchten op water. 1 do. provisien en naaigaren. 4 blikken beschuit. 1 kt. pleetwerk. 4 vs. crepe kruid *John Pryce en co.*
2 banken 2 knapen. *Munder.*
3 kn. milit. kleeding stukken. 2 pakken bousole. 3 kn. en 1 mand milit. goederen, *Gouvernement.*
6 kn. madapoll. 8 do. ongebl. katoen. 1 do. longcloths. 1 do. mousselinnen. 1 do. europ. doeken. 2 bn. wolle dekens 1 do. do. chitzen. 1 do. do. sarongs. 10 corg. europ. slendangs. 12 roll. chin. zijde goederen. 3 corg. europ. sarongs. 1 madr. tjwals. 3 ps. gek. katoen. 1 pak eur. doeken. *Said Abdul Ruehmau Habussij.*
6 kn. madapoll. 1 do. eur. medicijn. 2 do. cambricks. 1 pak do. kain pandjang. 1 do. chin. medicijn. *Oeij Tiong Djoen.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den 27 April tot en met den 4 Mei* 1854.

AANVOER.

Van Riouw en Singapore per ned. ind. schoener *Hap Eng* gezagv. Tan Tjingkiat.

586 pic. gambier, $7\frac{1}{2}$ do. poelosarie-bast. 20 corg. ambalo hout. 45 st. planken. $26\frac{1}{2}$ pic. was. 220 do. witte aarde, 30 katj. tengarbast. 33 pak nagelen. 50 kn. blik. 81 pak oud-koper. 24 zak. coriander-zaad. 10 do. salpeter. 1 krandj. medicijnen. 1 pak wit katoen. 50 krandj. gedr. visch. 40 kn. thee. 10 zak. radijszaad. 28 pr. chin. schoenen. 2 kn. kleinigheden. 2 do. stolpen. 1 pak madjakanie. 1 bl. lijnwaden. 50 st. tinwerk. 600 zilveren sp. matten en 900 do. guldens. *Order.*

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Gouv.-Gen. Duijmaer van Twist* gez. Hoeksma.

72 kn. wijn. 10 kn. papier. 174 coll. provisien en dranken. 6000 nieuw guldens. 1 kt. diversen. 5 do. en blikk. tromm. manufact. en 1 kt. passementwerk. *Dorrepaal en co.*
11 korven aardewerk. *J. Hijmans.*
8 kn. koopmanschappen. *Rees van der Hust en Staal.*
8 » » en 2 kn. drukletters. *Oliphant en co.*
2 kn. papier. 1 do. hoeden. 2 do. manufact. 6 bn. laken. 3 kn. kramerijen. 11 vs. .... 100 hammen. 4 kn. galswerk. 14 do. manufacturen. 3 do. roskammen en borstels en 10 do. spiegels en kramerijen. *van Maanen en co.*
2 kn. diversen. *A. Meijer.*
1 pijp madera en 1 kt. capsules. *J. G. Thooft.*
2 kn. diversen. *J. G. Plute.*
1 pak boeken. *Gonggrijp.*
1 kt. inh. portret, *M. Deibel.*
100,000 enkele gulden en 100,000 twee en een halve gulden stukken. *Gouvernement.*
25 md. min. water. 1 kt. pleetwerk en 190,902 ℔ steenkolen. *Order.*

Van Soerabaija per ned. ind. stooms. *Banda* gez. Schmidt.

10 pic. bladkoper. *Said hassim Barakoan.*
1 ks. valsche galon. *Order.*
4 banken. *Said Oemar bin Alie.*
en eenige Gouvernements goederen.

UITVOER.

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Maria Magdalena* gez. F. H. Popken.

1500 pic. suiker. 50 do. bindrotting, 1 kt. gember en 2536 ℔ indigo *van den Broek en Veeckens.*
24 potjes en 4 fl. confituren. 12 potj. ingel. vruchten. 2 fl. zuren. 2 st. presenteer bladjes. 2 do. akarwangie. mandjes *v. Maanen en co.*
2485 st. koehuiden. 1000 do. buffelhuiden. $3612\frac{1}{4}$ ℔ indigo. 68 pic. kassia en 14 kn. java sigaren. *J. Knagge en co.*
150 pic. suiker. 1 kt. thee. 3000 st. java sigaren. 1 kt. eetwaren. 1 do. arrawroot, 2 do. japans. voorwerpen. $12710\frac{5}{4}$ ℔ indigo en 122 pic. koffij. *Dorrepaal en co.*
$8034\frac{1}{2}$ ℔ indigo. *Jasper.*

Naar Nederland over Soerabaija per ned. schip *Phoebus* gez. Beck.

2900 pic. suiker. 120 do. koffij en 50 do. bindrotting. *MacNeill en Co.*

Naar Nederland over Batavia per ned. schip *Clio* gez. W. Ter Haar.

5599 pic. Gouv. suiker, 1044 do. do. koffij en 75 do. bindrotting. *N. H. M.*

Naar Batavia per ned. ind. bark *Naga Laut* gez. J. Winter.

700 st. duigen. 24 doodkist planken en 575 st. balken. *B. Kopersmit en co.*
47 tromm. beschuit. $3\frac{1}{2}$ doz. rottingstoelen. 4 st. chin. scheerdoosj. 40 do. bamb. hoeden en 3 do. leuning stoelen. *Gezagv.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den 25 April tot en met den 2 Mei* 1854.

AANVOER.

Van Karimon Java per ned. schip *Jane Serina* gez. C. Brodie agent. Adam en co.

11 krandj. eng. lijnwaden. 517 st. jap. bezems. 1 kt. spiegeltjes. 65 schutzels. 870 st. goeniezakken. 11 kn. roodewijn. 3 kn. pijpen en krandj. cognac. $83\frac{1}{2}$ bladkoper. 3 vn koperen spijkers. 4 do. holl. azijn. 1 ton en 1 kt. provis. in blik. 2 kn. rhijnwijn. 1710 st, vloersteenen. 4 kn. soija. 1 do. gereedschapp. 40 krandj. diverse glaswerk. 2 kn. aardewerk en serviezen. 1 kt. postpapier. 1 paket boeken. 1 pak rosetten. 17 krandj. bier. 2 kn. anchovisch 1 do. mostard $1\frac{1}{2}$ pic. oliefantstanden. 3653 chin. paijongs. lampscherm. billardqueuen. 1 pr. spiegels 1 toiletspiegel met toebehooren. 1 leunigstoel. 1 mahonijtoiletkist. 1 pleete drankenzet en kistje. 1 krandj. shawls. 1 do. laken. 5 ks. gedr. vruchten. 5 krandj. madopoll. 1 do. gekl. katoen. 1 kt. indigo. 4 do. kralen. 2 do. hangsloten. 3 krandj. do. 2 kn. brillen en spiegels. 1 krandj. manufact. 1 kt. leijen en div. spiegeltjes. 1 krandj. met meubelveeren. 1 kt. inh. *f* 3064 specie. 16 thails stofgoud. zijnde verzegeld. mitsgaders ankers kettingen. scheeps touwijzer en koperwerk. blokken enz. uitmakende de geredde inventaris van het op Karimon Java gestrande schip Tadjul Moelook. *Order.*

Van Balie per Eng. schoener *Futhool Wahap* gez. Said moht. Segaf agt. Said Acht. bin Jafar Segaf.

1740 pic. rijst. 40 pic. klapperolie. *Said tahir Segaf.*

Van Balie per ned. schoener *Iskander Salim* gez. Sech Oemar Drahim agt. Said Abd. Kadir bin Moht. Segaf.

1290 pic. rijst. *Agenten.*

Van Batavia en Samarang per ned. bark *Sa-Ootban* gez. Sech Acht. Bansir agt. Gezagv.

5 kn. kat. garen. 1 do. jaconet. *Fraser Eaton en co.*
1 kt. sarongs. 5 do. chitzen. *Mac Millan Marten en co.*
120 pic. ijzer. 5 do. was. 1682 pic. rijst. 30 kn. thee. 14 do. pajongs. 8 do. lijnwaden en eenige chin. goederen. en kleinigheden waaronder eenige provis. meubels en manufact. *Order.*

Van Batavia per ned. schip *Jan Schouten.* gez. J. Coening. agenten Fraser Eaton en co.

26 tonn. teer. *Duijshart.*
6 oxh. azijn. 50 vn. gez. vleesch. 198550 ℔ steenkolen. *W. Ceres de Vries.*
13 kn. diverse goederen. 12 coll. provisien. *Agenten.*
198172 ℔ coaks. *f* 150.000 zilvergeld. *N. H. M.*
25 ks. olijfolie. 100 keld. lijnolie. 100 vs. boter. 100 do. haring. *Order.*

Van Balie per ned. bark *Kiatlie* gez. Tan Kiantien agt. The Getjoe.

1110 pic. rijst. $1^{80}/_{100}$ do. olie. $2\frac{1}{2}$ do. smeer. *Agenten.*

Van Samarang per Srawaksche schoener *Srie Srawak* gez. Intjik Oesoop agt. Gezagv.

850 pic. tiegie basten *f* 1900 aan zilv. munt. 60 thails stofgoud. $10^{70}/_{100}$ pic. was. 1000 st. houtwerken en eenige kleinigheden. *Order.*

Van Batavia per ned schip *Sara Lijdia* gez. B. van der Tak agent. Fraser Eaton en co.

30 kn. calicots. 1 pak monsters. 50 vn. bier. 8 kn. papier. 1 kt. katoen. 2 do. vruchten. 7 do. en vs. divers. provisien $^{12}/_{4}$ ankers zuurkool, snijboonen en anchovisch. 13 kn. rolpens. 1 md. saucijsen. 4 stuks ossenribben. 12 st. gerookte vleesch. 1 kt. saucijs de bologne. 12 kn. likeur. 5 do. banket. $^{50}/_{1}$ $^{21}/_{4}$ $^{56}/_{4}$ $^{6}/_{4}$ $^{20}/_{4}$ $^{28}/_{4}$ do. wijn. $^{12}/_{4}$ ks. gedisteleerde dranken. $^{12}/_{4}$ do. anchovisch. $^{1}/_{2}$ do. koek. $^{1}/_{1}$ do. tapijtgoed. $^{1}/_{4}$ do. en 16 md. wijn. 50 md. min. water. 100 st. hammen. 1 ton stokvisch. 1 kt. tapijtgoed. *Tiedeman en van der Burg.*
40 kn. kat. manufact. 30 do. bladkoper. 3 vn. kop. spijkers. *Adam en co.*
50 pakken manufacturen. *Granpre Moliere en co.*
60 kazen. 10 fusten bier. 40 st. hammen. 1 kt. saucijs de bologne. 3 st. rookvleesch. 1 kt. divers. 60 vs. haring. 1 kt. anchovisch. en paling. *Van Driessche.*
4 kn. stoommachine. 1 do. model machine. met ketel en luchtpomp. *Butjer.*
100 vs. boter. *Deeleman.*
4 kn. billard met toebehooren. 1 kt. zilverwerk. 1 do. paardentuig. *Agenten.*
1 tros touwwerk. *Duijshart.*
2 kn. mahonijhouten. draaibank, 1 kt. chin. papier. *Adam en co.*
4 kn. roode wijn. 1 do. maderawijn. 1 do. azijn. *B. W. Bosier.*
1 pak staal 1 vt. ijzerwerk. *van Eck en co.*
4 kn. wijn. 1 blik inh. 2 portretten. *Major Matzen en co.*
2 kn. koopmanschappen. *Order.*
1 guitar enz.. *F. van der Waal.*
25 hammen. 1 kt. tapijten. *Deeleman.*
1 kt. bessensap. *Vreede.*
1 kt. zilverwerk. 1 do. kanape kleedjes. *Fokker.*
1 kt. monument. 4 do. hekwerk. 4 do. palen. 40 blokk. hardsteen. *Order.*
3 vn. rolpens. 24 ossenribben. 2 md. met saucijs de bologne. *Van der Eeden.*
1400 st. metselsteenen. 3 vn. kalk. 195,625 ℔ steenkolen, *Agenten*

Van Batavia per ned bark *Jadul Waduet* gez. Sech Oemar Fagie agt. Said Aboekar Segaf.

36 coll. machinerien. 4 bn. manufact. 5 kn. gedr. katoen, *Fraser, Eaton en co.*
4 kn. manufact. 20 md. aardewerk. 30 kn. madapoll. 1 do. slendangs 4 bn. gedr. katoen. 10 kn. en bn. do. 1 pic. was. 1350 ps. toendjoeng en eenige kleinigheden. *Order.*

Van Balie per ned. brik *Joemating* gez. Oeij Boe agt, Oeij Waitien.

150 pic. klapperolie. 82 do. koffij. 50 do. mangkoedoebasten. 552 st. koehuiden. 50 pic. kapas. 40 do. katjang. 830 do. rijst. 2 do. koeingewanden en eenige kleinigheden. *Agenten.*

Van Batavia per ned. bark *Futhool Rachman* gez. Said Aboebakar.

30 led. waterleggers *Levert.*
10 kn. kramerijen. 1 kt. monsters. 75 do. kaas. 1 certrifuge 1 blikk. doos epauletten. 40 keld. genever. 3 md. eetserviesen. 1 kt. met saucijs de bologne in blik en eenige kleinigheden. 1 kt. eau de cologne. 10 vn. bier. 20 do. haring. 15 kazen. 5 md. aardewerk. 200 zakk. tarwe. 25 kn. spiegels. 98 do. div. rhijnwijn. 10 do. haut sauterne. 2 do. monsters wijn. 14 keld. genever. 1 kt. rum 2 geemballeerde pakken inh. 3000 st. man. sigaren. 3 vs. boter 2 kn. sarongs. 500 keld. araks. 1 kt. rozenwater. *f* 1300 aan zilv. sp. matten. 1 kt. kramerijen. 1 pr. stolpen. 5 doz. bier. 19 kn. madapoll. *f* 4000 zilv. specie. 9 doz. kommetjes. 1 theeservies. 1 stolp. 2 doz. siropen. *Order.*
1 kt. eau de cologne. *Kurthauss*
5 kn. manufact. *P. Kervel en co.*
120 vs. kruid. *Adam en co.*
62 kn. bn. pak. inh. manufact. kramerijen dranken en kat. goederen 20 vs. boter. 50 keld. genever. *Ruyl Cramer en co.*

Van Sumanap per Bal. schoener *Senio* gez. D. Crawfort agt. Gezagv.

210 pic. rijst. 30 do. koffij. 50 tabak. 175 pic. olie. *f* 1700 aan [illegible] cepissen.—

UITVOER.

Naar Balie Ampenan per Bal. schoener *Tijro* gez. Pa Samarang.

1 kt. slendangs. 2 do. garen. *Adam en co.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Adelaar* gez. J. Boulet.

$5002^{28}/_{100}$ pic. suiker. $68^{58}/_{100}$ pic. rotting. *Ruyl Cramer en co.*
2000 st. koehuiden *Major Matzen en co.*
645 st. buffelhuiden. 100 pic. lange peper. $330^{90}/_{100}$ do. koffij. *Ruyl Cramer en co.*

Naar Bandjermassing per ned. bark *Berkat* gez. Mohamat Alie.

12000 st. toeban. sigaren 180 doz. borden. *Setro.*

Naar Nederland via Batavia per ned. schip *Resident van Son* gez. F. C. Boudits.

$5002^{08}/_{100}$ pic. suiker. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Sambas via Sumanap per ned. bark *Salma* gez. Said agil Alhabsi

150 st. java aardewerk. *Intjik Plein.*
7 kn. manufacturen. *Sech Obit Bahabassij.*

Naar Samarang per ned. stooms. *Banda* gez. Schmidt.

20.000 st. bandjar. matten. *Said Achmat.*
36.000 » java sigaren. *J. Kingdom.*
200 pic. lange peper. 35.000 st. java sigaren. *Oeij Kongijem.*
2 kn. en 2 md. provisien. en divers. 2 leksteenen. *Leroux en Bern*
2 pik. aardappelen. 3 kn. inh lijnwaden. glaswerk en liqueurstellen *Kurthaus.*
10 pic. was. 40.000 st. java. sigaren. *Liem Pikijau.*
5 kn. gedr. katoen. 2 bn. do. twills. *Hoekstra Gijsing en co.*
19 pic. bladkoper. 1 kt. goudgallon. *Said hassan Barakoan.*
4 banken. *Said Oemar.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.